

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Kaliszu**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
W KALISZU
MIEŚCIE NA PRAWACH POWIATU**

Stan na dzień 31 grudnia 2024 roku

Kalisz, styczeń 2025 r.

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	6
1.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych.....	6
1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	6
1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe.....	11
1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby	12
1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego	14
1.2.4. Zachorowania na grypę	15
1.3. Programy wykorzenienia chorób zakaźnych w Polsce.....	15
1.4. Realizacja szczepień ochronnych	16
1.5. Podsumowanie	17
1.6. Wnioski.....	18
II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA.....	19
2.1. Ocena jakości wody	20
2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę	24
2.3. Podsumowanie	29
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	30
3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych	30
3.3. Hotele	30
3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe	31
3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria	31
3.6. Obiekty komunikacji publicznej	33
3.7. Ustępy publiczne	33
3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych.....	33
3.9. Baseny kąpielowe.....	33
3.10. Hałas komunalny	34
3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej.....	35
3.12. Interwencje.....	35
3.13. Podsumowanie	36
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	36
4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem	36
4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego.....	37
4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego	37
4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	47
4.2.3. Sterylizacja	50
4.2.4. Żywnienie pacjentów w szpitalu.....	51
4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów	52
4.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną.....	57
4.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego.....	61
4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	62
4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	63
4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	65
4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego	65
4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	65
4.4. Praktyki lekarskie.....	65
4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	66
4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	66
4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	66
4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk.....	66
4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	66

4.5. Praktyki pielęgniarские	66
4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	67
4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	67
4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	67
4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk	67
4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	67
4.6. Podsumowanie	67
V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	69
5.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	69
5.1.1. Struktura zatrudnienia	69
5.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia	69
5.1.3. Kontrole w ramach nadzoru	71
5.1.4. Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne w środowisku pracy	71
5.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki	72
5.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy	72
5.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi	73
5.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi	75
5.1.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi	75
5.2. Choroby zawodowe	76
5.3. Podsumowanie	77
VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	78
6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi	78
6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków	79
6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja	79
6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji	79
6.5. Meble szkolne	81
6.6. Rozkłady zajęć szkolnych	81
6.7. Dożywianie w szkołach	81
6.8. Opieka medyczna	81
6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi	82
6.10. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	82
6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży	82
6.12. Podsumowanie	83
VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	83
7.1. Zakres nadzoru sanitarnego	83
7.2. Stan sanitarny obiektów w 2024 roku	84
7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów	84
7.4. Stan sanitarny środków transportu żywności	85
7.5. Jakość zdrowotna środków spożywczych	85
7.6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF	86
7.7. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku	87
7.8. Ocena sposobu żywienia	87
7.9. Podsumowanie	89
VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	89
Podsumowanie	96
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	97
X. WNIOSKI	100

WSTĘP

GŁÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kaliszu w roku 2024 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, i innych chorób związanych z warunkami pracy, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

1. Prowadzenie szeregu działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Prowadzenie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Wzmoczenie nadzoru nad produktami wprowadzonymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
6. Wykonywanie analiz mikrobiologicznych próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
7. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
8. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej.
9. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

10. Przeciwdziałanie narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
11. Sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych, substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
12. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
13. Wzmożenie nadzoru sanitarnego nad stanem sanitarno – technicznym placów zabaw przy placówkach oświatowo – wychowawczych oraz innych.
14. Realizowanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
15. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
16. Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z potrzebami społeczności lokalnych, w tym związanych ze specyficzną sytuacją epidemiologiczną miasta Kalisza.
17. Dostosowywanie struktur organizacyjnych, rozszerzenie zakresu akredytacji badań laboratoryjnych oraz rozwijanie efektywności poboru i transportu próbek do laboratoriów w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
18. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W ocenie stanu sanitarnego ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne sekcje – stanowiska Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kaliszu. Prezentowane w ww. dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2024 realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu w ramach programu badań statystycznych. Ocena stanu sanitarnego i sytuacja epidemiologiczna miasta Kalisza na prawach powiatu w roku 2024 jest dostępna również na stronie internetowej pod adresem:

www.gov.pl/web/psse-kalisz

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych

W 2024 roku podejmowano działania, które wynikały z sytuacji epidemiologicznej nadzorowanych chorób zakaźnych i dotyczyły:

- nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, a w szczególności chorób inwazyjnych,
- nadzoru nad występowaniem przypadków ostrych porażeń wiotkich (OPW) u dzieci w wieku poniżej 15 r. ż.,
- nadzoru nad osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym Salmonellą,
- nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę płuc postać prątkującą,
- nadzoru biernego nad ewentualnym pojawieniem się zakażeń wirusem Zachodniego Nilu u ludzi,
- kierowania na szczepienia p/wzw typu B osób zakażonych wirusem HCV oraz osób z bliskiego kontaktu z osobami zakażonymi wirusem HBV,
- zapobiegania wściekliznie poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych wśród osób pokąsanych, nadzór nad osobami szczepionymi przeciwko wściekliznie, współpracę z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi, na terenie których dochodziło do zagrożeń (występowały pokąsania) oraz stałą współpracę z Inspekcją Weterynaryjną.

W roku sprawozdawczym podobnie jak w latach ubiegłych realizowano program nadzoru nad grypą „SENTINEL”. Na terenie miasta Kalisza w sezonie 2023/2024 podobnie jak w ubiegłym roku uczestniczył jeden lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. Sprawozdania z realizacji programu w formie zbiorczych meldunków placówka przekazywała raz w tygodniu przez cały sezon epidemiczny grypy do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna w 2024 roku dotycząca większości chorób zakaźnych kształtowała się pomyślnie. Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na dur brzuszny i dury rzekome. W 2024 roku zanotowano znaczny wzrost zachorowań na krztusiec. Porównywalnie w roku 2023 nie odnotowano żadnego zachorowania. Co kilku lat obserwuje się wzrost zachorowań na krztusiec nazywany epidemią wyrównawczą.

Przebycie krztuśca lub wykonanie szczepienia nie zapewnia długotrwałej odporności. Ponieważ odporność wynikająca ze szczepienia słabnie z czasem, konieczne są dawki przypominające dla starszych dzieci, młodzieży i dorosłych. Z uwagi na wzrost zachorowań na krztusiec w Polsce, 15 października 2024 roku Ministerstwo Zdrowia wprowadziło bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży (szczepienia zalecane). Ma to na celu redukcję ryzyka zachorowań na krztusiec noworodkowy oraz hospitalizacji i zgonów niemowląt w pierwszych miesiącach życia z powodu krztuśca.

W 2024 roku w Polsce jak i innych krajach europejskich obserwowano się rosnącą liczbę detekcji zmutowanego wirusa polio typu 2 pochodzenia szczepionkowego (cVDPV2) w ściekach, co świadczy o czasowym lub długotrwałym pobycie osób, które są nosicielami wirusa szczepionkowego stosowanego w żywych szczepionkach (OPV). Szczepionki żywe nie są stosowane w Polsce od 8 lat, co oznacza, że głównym źródłem mogą być obywatele krajów, gdzie szczepionka ta jest nadal stosowana. Występowanie wirusa w ściekach powoduje wzrost ryzyka zakażeń, w tym objawowych zachorowań u osób nieszczepionych przeciw poliomyelitis lub z ciężkimi niedoborami odporności. W związku z powyższym w 2024 roku prowadzono stały, czynny nadzór nad przypadkami zgłoszeń ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku 0-15 lat. Celem nadzoru jest szybkie wykrycie zachorowań na poliomyelitis. W 2024 roku podobnie jak w latach ubiegłych nie zarejestrowano poliomyelitis ani przypadku ostrego porażenia wiotkiego u dzieci do 15 roku życia.

W 2024 roku obserwowano wzrost liczby przypadków wystąpienia na terenie Polski ognisk wywołanych przez wirus Zachodniego Nilu WNV wśród zwierząt. Obecnie Gorączka Zachodniego Nilu nie stanowi poważnego zagrożenia zdrowia publicznego w Polsce. Jednak zmiany klimatyczne, w tym wzrost temperatur, mogą sprzyjać zwiększeniu populacji komarów będących wektorami wirusa oraz wydłużeniu sezonu transmisji choroby. W związku z powyższym w 2024 roku prowadzono bierny nadzór nad ewentualnym pojawieniem się zakażeń wirusem WNV u ludzi.

W bieżącym roku sprawozdawczym na terenie miasta Kalisza odnotowano 2 ogniska przenoszone drogą pokarmową. Pierwsze z nich to czteroosobowe ognisko domowe, którego czynnikiem etiologicznym było zakażenie Salmonellą, potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Drugie ognisko zakażenia pokarmowego miało miejsce w Bursie Szkolnej i dotyczyło uczniów. Łącznie zachorowały 22 osoby. Czynnika etiologicznego nie ustalono.

W roku 2024 na terenie miasta Kalisza odnotowano 13 zgonów z powodu chorób zakaźnych:

- 1 zgon z powodu COVID-19,
- 7 zgonów z powodu zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołane *Clostridium difficile*,
- zgon z powodu choroby wywołanej *Streptococcus pyogenes*,
- 3 zgony z powodu grypy,
- 1 zgon z powodu przewlekłego zapalenia wątroby typu B.

Choroby inwazyjne

W roku 2024 na terenie powiatu grodzkiego nie odnotowano ognisk epidemicznych chorób inwazyjnych spowodowanych przez *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* i *Neisseria meningitidis*. Zarejestrowano 2 zachorowania na chorobę inwazyjną wywołaną przez *Haemophilus influenzae*. Osoby te były hospitalizowane. Zgonów nie było.

Zachorowania na choroby inwazyjne w ostatnich ośmiu latach przedstawiały się następująco (patrz tab.1).

Tab. 1. Zachorowania na choroby inwazyjne w latach 2017 – 2024

Choroby inwazyjne wywołane przez:	2017.	2018	2019.	2020.	2021	2022r	2023	2024.
Haemophilus influenzae	1	0	0	0	0	1	0	2
Neisseria meningitidis	1	0	1	0	0	0	0	0
Streptococcus pneumoniae	3	2	1	0	1	3	5	0

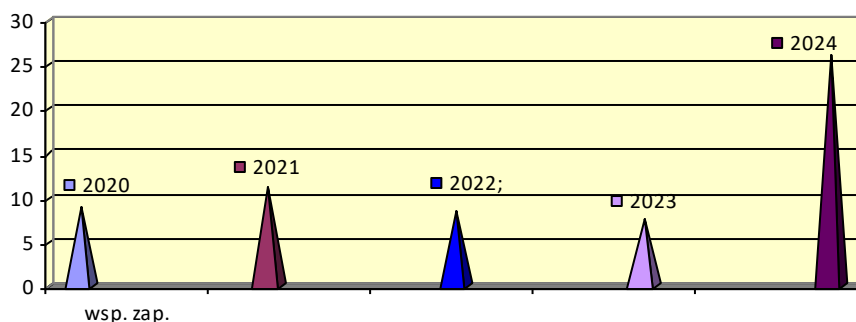
Borelioza

W roku 2024 znacznie wzrosła liczba zachorowań na boreliozę w stosunku do roku poprzedniego, zarejestrowano 26 przypadków (wsp. zap. 28,1). Porównywalnie w 2023 roku było 7 zachorowań (wsp. zap. 7,5). W 25 przypadkach rozpoznano boreliozę skórną w postaci rumienia wędrującego. Natomiast w 1 przypadku była to borelioza układu kostno-stawowego. W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono, że narażenie na ukłucie przez kleszcza najczęściej występowało w ogródkach przydomowych oraz w terenach zalesionych. Wśród chorych była jedna osoba z narażenia zawodowego (rolnik) oraz 6 osób z przynależności do populacji kluczowej (działkowcy). Strukturę zachorowań na boreliozę w latach 2020 - 2024 przedstawia tabela i wykres.

Tab. 2. Struktura zachorowań na boreliozę w latach 2020 – 2024

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Borelioza	9	9,0	11	11,2	8	8,5	7	7,5	26	28,1

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 1 – Borelioza - zachorowalność w latach 2020-2024.

Pokąsanie przez zwierzęta - narażenie na wściekliznę

W roku sprawozdawczym 2024 zgłoszono 67 pokąsań, które miały miejsce na terenie miasta Kalisza. Porównywalnie w roku 2023 ogółem zgłoszono 45 przypadków pokąsań. Szczepieniom poddano 19 osób zamieszkałych na terenie powiatu kaliskiego grodzkiego. Pozostałe osoby zostały zwolnione ze szczepień p/wściekliznie dzięki wykluczeniu wścieklizny u badanych zwierząt przez lekarzy weterynarii. Jest to widoczny efekt współpracy z Inspekcją Weterynaryjną oraz innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno - Epidemiologicznymi. Zachorowań na wściekliznę u ludzi nie stwierdzono.

Neuroinfekcje

W bieżącym roku sprawozdawczym wzrosła liczba neuroinfekcji, ogółem zarejestrowano 12 przypadków zachorowań (wsp. zap. 13). Porównywalnie w roku 2023 zarejestrowano 8 przypadków (wsp. zap. 8,5). Wśród zachorowań stwierdzono:

- 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu,
- 9 przypadków zapalenia opon mózgowych na tle wirusowym nieokreślonym,
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych na tle nieokreślonym,
- 1 przypadek zapalenia mózgu na tle bakteryjnym nieokreślonym.

Wszystkie osoby były hospitalizowane.

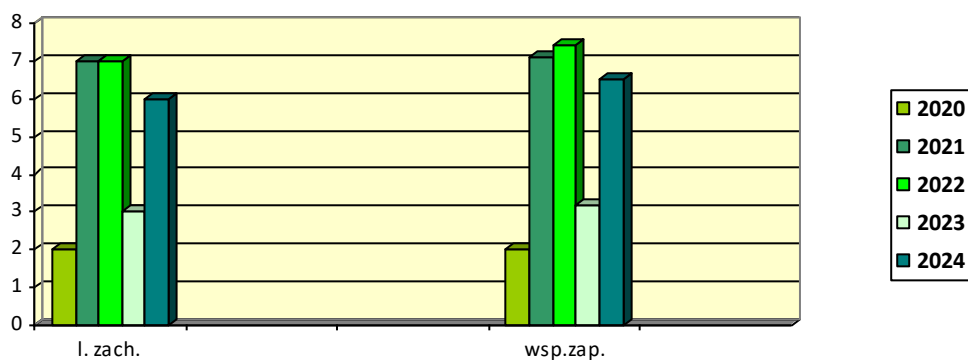
Gruźlica

W roku 2024 zwiększyła się liczba zachorowań na gruźlicę płuc postać prątkującą - zarejestrowano 6 przypadków (wsp. zap. 6,5). W roku 2023 zarejestrowano 3 zachorowania (wsp. zap. 3,2). Zachorowania na gruźlicę płuc wystąpiły u 5 mężczyzn i 1 kobiety. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

Tab.3. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc postać zakaźną w latach 2020-2024

Jedn. chorob.	Liczba zachorowań w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Gruźlica płuc	2	2,0	7	7,1	7	7,4	3	3,2	6	6,5

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc w powiecie grodzkim w latach 2020-2024.

Choroby weneryczne

W bieżącym roku sprawozdawczym w mieście Kaliszu nieznacznie zmniejszyła się liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową. Ogółem zgłoszono 11 zachorowań (wsp. zap. 11,9). Porównywalnie w roku 2023 zarejestrowano 12 przypadków (wsp. zap. 12,8). Wśród zachorowań stwierdzono:

- 8 przypadków kiły, w tym jeden przypadek kiły wrodzonej,
- 2 przypadki rzeżączki,
- 1 przypadek choroby przenoszonej drogą płciową wywołanej przez *Chlamydie*.

1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2024 liczba zgłoszonych zakażeń pokarmowych utrzymywała się na podobnym poziomie co w roku 2023. Ogółem zarejestrowano 341 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 368,5. Porównywalnie w 2023 roku zgłoszono 340 zachorowań (wsp. zap. 362,9).

W większości zgłaszano zatrucia pokarmowe o bliżej nieokreślonej etiologii (BNO) – 192 zachorowania, co stanowi 56,3% ogółu zachorowań. Zatruc pokarmowych o określonej etiologii wirusowej (*rota*, *adeno* i *norowirusy*) było 40, co stanowi 11,7%, zachorowań o etiologii wirusowej nieokreślonej zgłoszono 22 przypadków, co stanowi 6,5%.

W 87 przypadkach, co stanowi 25,5%, zachorowania miały tło bakteryjne tj.: 5 zachorowań wywołanych *Salmonellą*, 1 zachorowanie wywołane przez *Campylobacter* oraz 81 zachorowań wywołane przez *Clostridium difficile*. Nie ustalono źródeł zatruc i zakażeń pokarmowych. Zarejestrowano ogółem 7 zgonów – wszystkie z powodu zakażenia *Clostridium difficile*.

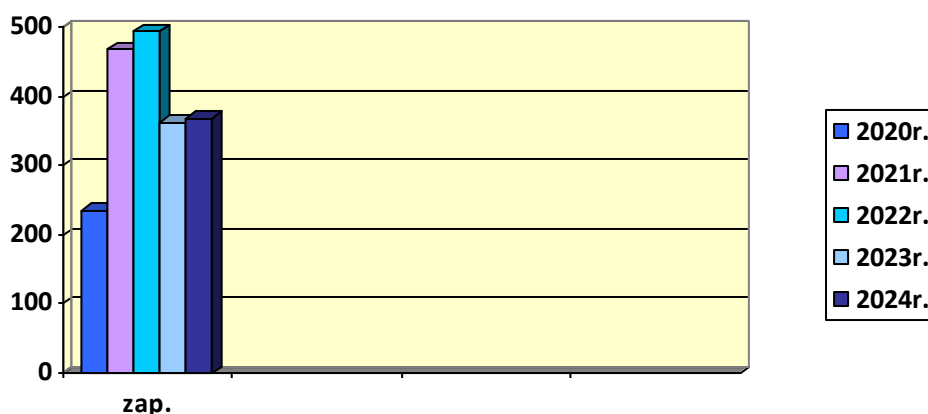
Zarejestrowano również 5 tymczasowych nosicieli *Salmonelli*.

Strukturę zachorowań na zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2020 – 2024 w mieście Kaliszu przedstawia umieszczona poniżej tabela i wykres:

Tab. 4. Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2020 – 2024

Jednostka chorobowa	Zachorowania w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
Zatrucia pokarmowe	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
		235	235,6	462	469,3	467	494,2	340	362,9	341

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców.

Ryc. 3. Zatrucia pokarmowe – zapadalność w Kaliszu w latach 2020-2024.

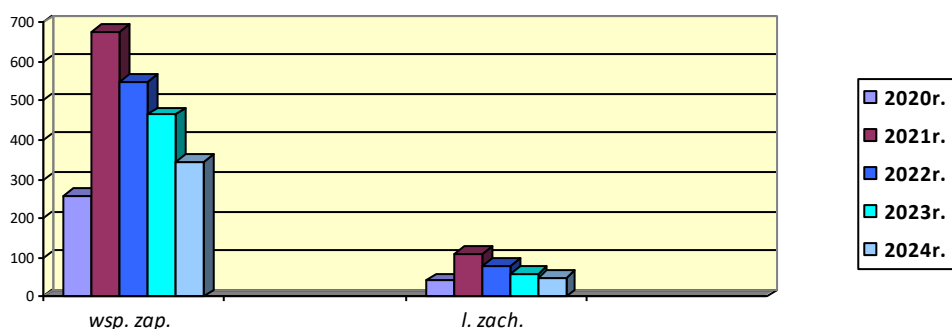
Biegunki u dzieci do lat 2

W roku 2024 na terenie miasta Kalisza zmniejszyła się liczba zachorowań u dzieci do lat 2, zgłoszono 50 przypadków biegunek przy wsp. zap. 431,4 (liczony na 10 tys. dzieci do lat 2 w powiecie grodzkim). Porównywalnie w 2023 roku odnotowano 60 zachorowań (wsp. zap. 464,3). Większość zachorowań (40) tj. 80% ogółu wystąpiło na tle bliżej nieokreślonym (BNO). Pozostałe to zatrucia pokarmowe o etiologii wirusowej (rota, adeno i norowirusy) - było ich 10, co stanowi 20% ogółu zachorowań. Zgonów nie stwierdzono. Zachorowania i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2020 – 2024 przedstawia tabela i wykres:

Tab. 5. Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2020-2024

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.
Biegunki u dzieci do lat 2	42	257,5	112	677,1	81	548,7	60	464,3	50	431,4

*Współczynnik zapadalności na 10 tys. dzieci do lat 2.

Ryc. 4 – Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2020-2024.

1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby

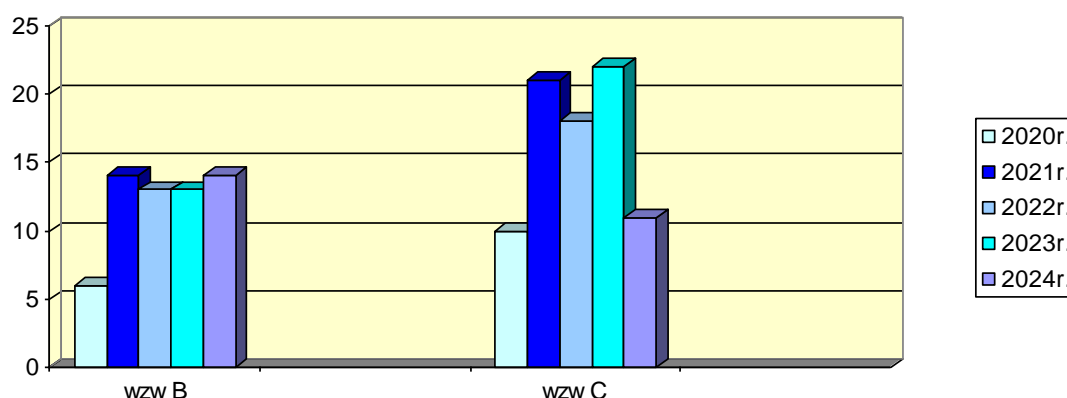
W roku sprawozdawczym 2024 zmniejszyła się liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typu B i C. Ogółem zarejestrowano 27 przypadków (wsp. zap. 29,2). Porównywalnie w 2023 roku odnotowano 35 zachorowań (wsp. zap. 37,4). W dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

Strukturę zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2020 – 2024 w mieście Kaliszu przedstawia tabela i wykres:

Tab.6. Struktura zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2020 – 2024 w mieście Kaliszu

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
WZW B	6	6,0	14	14,2	13	13,8	13	13,9	14	15,1
WZW C	10	10,0	21	21,3	18	19,0	22	23,5	13	14,0
WZW inne- nieokreślone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	16	16,0	35	35,5	31	32,8	35	37,4	27	29,1

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego.

Ryc.5. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typ B i C w latach 2020 – 2024

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W roku sprawozdawczym 2024 nieznacznie wzrosła liczba zachorowań na wzw typu B i wynosiła 14 przypadków przy wsp. zap. 15,1. Porównywalnie w roku 2023 zgłoszono 13 przypadków (wsp. zap. 13,9). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. Nie było narażenia zawodowego. Ustalono w dochodzeniu epidemiologicznym osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. Nie ustalono źródeł zakażenia.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W roku 2024 znacznie zmniejszyła się liczba zachorowań na wzw typu C, zarejestrowano 13 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 14,0. Porównywalnie w 2023 roku odnotowano 22 zachorowania (wsp. zap. 23,5). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. Nie było narażenia zawodowego.

W bieżącym roku zarejestrowano również 26 nowych nosicieli wirusa HCV. Osoby chore i nosiciele skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. W prowadzonym dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Odra – w roku 2024 tak samo jak w roku 2023 nie zarejestrowano zachorowania na odrę.

Ospa wietrzna – w roku 2024 znacznie wzrosła liczba zachorowań na ospę wietrzną. Ogółem zarejestrowano 750 przypadków przy wsp. zap. 810,5 Porównywalnie w 2023 roku zarejestrowano 224 przypadki przy wsp. zap. 239,1. Jedna osoba była hospitalizowana. (wykres słupkowy - ryc.6)

Świnka – w bieżącym roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic. Porównywalnie w roku 2023 odnotowano 1 zachorowanie. (wykres słupkowy - ryc.6)

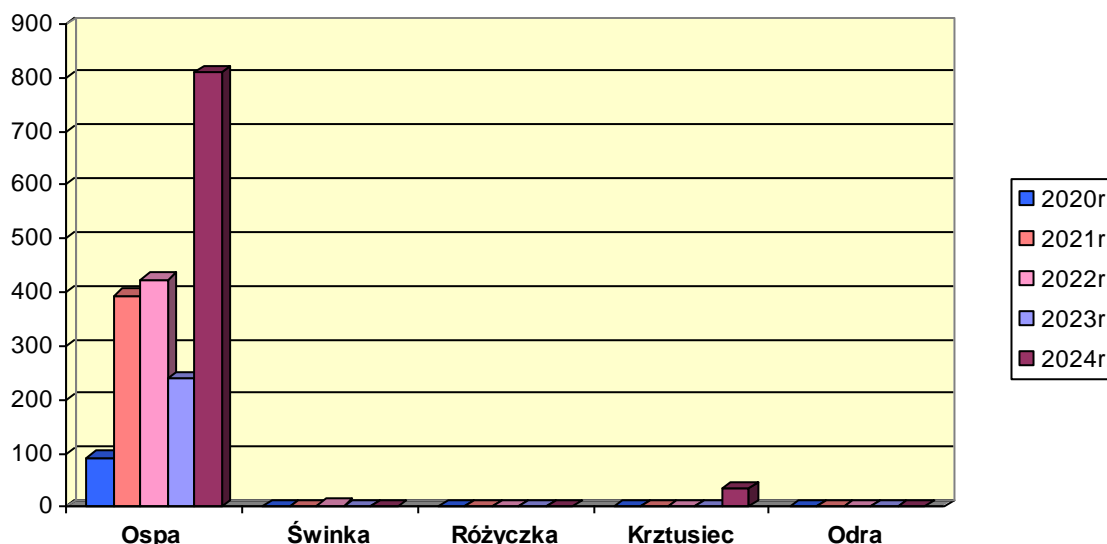
Różyczka – w roku 2024 tak samo jak w roku 2023 nie zarejestrowano zachorowania na różyczkę. (wykres słupkowy - ryc.6)

Krztusiec – w roku 2024 zarejestrowano 32 zachorowania na krztusiec przy wsp. zap. 34,6. Porównywalnie w poprzednich latach zachorowań na krztusiec nie odnotowano. (wykres słupkowy - ryc.6)

Tab. 7. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w powiecie grodzkim kaliskim, w latach 2020 - 2024.

	Liczba zachorowań w latach									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
Ospa wietrzna	93	93,2	394	400,1	400	423,3	224	239,1	750	810,5
Świnka	0	0	0	0	2	2,1	1	1,1	0	0
Różyczka	0	0	0	0	1	1,1	0	0	0	0
Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	32	34,2
Odra	0	0	0	0	1	1,1	0	0	0	0

Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego.

Ryc.6. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w latach 2020 – 2024.

1.2.4. Zachorowania na grypę

W bieżącym roku sprawozdawczym znacznie wzrosła liczba zachorowań, odnotowano 268 przypadków na grypę przy wsp. zap. 289,6, w tym 42 przypadki potwierdzone badaniami laboratoryjnymi polegającymi na wykryciu kwasu nukleinowego wirusa grypy oraz 226 przypadków zachorowań, u których grypę potwierdzono dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego. Spośród wszystkich chorych hospitalizowano 17 osób z powodu ciężkiego przebiegu choroby. Odnotowano 3 zgony z powodu grypy. Porównywalnie w roku 2023 odnotowano 47 zachorowań na grypę przy wsp. zap. 50,2.

1.3. Programy wykorzenia chorób zakaźnych w Polsce

Realizacja **programu eradykacji poliomyelitis** na terenie powiatu grodzkiego polegała na nadzorze nad wykonawstwem szczepień oraz monitoringu ostrych porażen wiotkich. W roku 2024 podobnie jak w latach ubiegłych nie zgłoszono ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 roku życia. W bieżącym roku sprawozdawczym realizowano także **program eliminacji odry i różyczki** poprzez sprawowanie nadzoru nad uzyskaniem wysokiego odsetka dzieci zaszczepionych oraz konieczności potwierdzenia badaniem laboratoryjnym każdego przypadku zachorowania na odrę i różyczkę.

1.4. Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja programu szczepień ochronnych w roku 2024 odbywała się w 19 podmiotach leczniczych, w tym w oddziale intensywnej terapii noworodków, szpitalnym oddziale ratunkowym, poradni chorób zakaźnych oraz stacji hemodializ Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. L. Perzyny w Kaliszu oraz w 1 podmiocie leczniczym – Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ART&MED” – prowadzono szczepienia komercyjne. Wykonano 13 kontroli w zakresie szczepień ochronnych, postępowania ze sprzętem do sprzątania, przestrzegania procedur higienicznych oraz procedur związanych z gospodarką preparatami szczepionkowymi.

Od **15 października 2024 roku** do Programu Szczepień Ochronnych w części II Szczepienia Zalecane wprowadzono szczepienia przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi dla kobiet w ciąży (wykonywane od 27. do 36. tygodnia ciąży, w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. tygodnia ciąży), dla których zakup szczepionek został sfinansowany przez ministra właściwego do spraw zdrowia. W roku sprawozdawczym z ww. zalecanych szczepień skorzystało 31 kobiet, które zaszczepiono szczepionką skojarzoną Boostrix. Z dniem **1 września 2024 roku** realizacja Programu szczepień przeciw HPV dla dzieci i młodzieży w wieku od 9 do 14 roku życia, będącego częścią Narodowej Strategii Onkologicznej (NSO), została poszerzona o szczepienia wykonywane w szkołach podstawowych. Do programu szczepień przeciwko HPV w szkole przystąpiły 2 przychodnie na terenie miasta Kalisza. W sumie zaszczepiono 296 osób I dawką szczepionki Gardasil 9 oraz 11 osób I dawką szczepionki Cervarix , łącznie z 14 szkół, w tym 17 dzieci zaszczepiono w POZ.

W zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 5 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym: 4 zakwalifikowano jako łagodne oraz 1 zakwalifikowano jako ciężki odczyn poszczepienny – 2 osoby skierowano do szpitala. W roku 2024 decyzją Głównego Inspektora Farmaceutycznego wstrzymano na terenie całego kraju obrót produktem leczniczym o nazwie: EUVAX B, nr serii: UFA 22507, data ważności: 31.10.2025 r. Na stanie magazynowym PSSE w Kaliszu na dzień otrzymania decyzji o wstrzymaniu z obrotu nie było przedmiotowego produktu, natomiast na stanie magazynowym podmiotów leczniczych znajdowały się 2 sztuki. Zgodnie z procedurą poinformowano podmioty o konieczności zabezpieczenia wstrzymanej szczepionki w urządzeniach chłodniczych świadczeniodawców.

Decyzję o ponownym dopuszczeniu do obrotu ww. szczepionki otrzymano 20.12.2024 roku, o czym niezwłocznie poinformowano podmiot POZ.

W roku 2024 prowadzono postępowanie edukacyjno-administracyjne wobec 301 osób uchylających się od szczepień ochronnych, w tym 66 zgłoszonych w roku sprawozdawczym. Obowiązek wygasł w stosunku do 5 dzieci, 1 dziecko wraz z rodzicami wyjechało na stałe poza granicę Państwa a 143 dzieci zostało zaszczepionych. Dodatkowo w przypadku 25 osób postępowanie zgodnie z kompetencją terytorialną przekazano do: PPIS w Ostrowie Wielkopolskim (13 osób), PPIS w Pleszewie (4 osoby), PPIS w Sieradzu (4 osoby), PPIS w Krotoszynie (2 osoby), PPIS w Turku (1 osoba), PPIS w Grudziądzu (1 osoba).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wystawił 72 tytuły wykonawcze skierowane do Wojewody Wielkopolskiego w celu nałożenia grzywny.

1.5. Podsumowanie

1. Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych na terenie powiatu grodzkiego podobnie jak w roku ubiegłym, kształtowała się pomyślnie.
2. W roku sprawozdawczym nastąpił znaczny wzrost zachorowań na krztusiec nazywany epidemią wyrównawczą, ponieważ przechorowanie krztuśca lub wykonanie szczepień ochronnych nie zapewnia długotrwałej odporności.
3. Objęcie od 2003 roku obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi wszystkich dzieci doprowadziło do spadku zachorowań na różyczkę i wyeliminowania różyczki wrodzonej.
4. W roku 2024 zarejestrowano znaczny wzrost zachorowań na gripę. Sytuacja ta spowodowana jest wykonywaniem szybkich testów antygenowych przez lekarzy, co umożliwiło rozpoznawanie zachorowań na gripę i tym samym przełożyło się na dane statystyczne.

1.6. Wnioski

1. Szczepionki są bez wątpienia jednym z największych osiągnięć współczesnej medycyny, a szczepienia są najbardziej efektywnymi działaniami profilaktycznymi, które chronią nas przed wieloma groźnymi chorobami zakaźnymi. Ich skuteczność mierzona jest spadkiem, a nawet brakiem zachorowań na odrę, tężec, polio i różyczkę.
2. Propagowanie szczepień ochronnych zalecanych przeciwko chorobom zakaźnym szczególnie niebezpiecznych dla dzieci, odniosło efekt w postaci zmniejszenia zagrożeń zachorowań wywołanych przez takie patogeny jak np. meningokoki wśród dzieci.
3. Obecnie, z uwagi na wysoki stopień zaszczepienia populacji, sporadycznie dochodzi do wystąpienia ostrego WZW B, częściej rozpoznaje się przypadki zapalenia przewlekłego, nabytego w przeszłości.
4. Z powodu braku możliwości czynnego uodpornienia przeciw WZW C profilaktyka polega na przestrzeganiu zasad aseptyki w podmiotach leczniczych oraz we wszystkich zakładach, w których wykonuje się zabiegi naruszające ciągłość tkanek (tatuáže, przekłuwanie uszu, manicure, piercing itp.).
5. W przypadku krztuśca szczepienia ochronne przeprowadzane zgodnie z kalendarzem szczepień nie dają trwałej odporności, zalecane są dawki przypominające. Ministerstwo Zdrowia z dniem 15 października 2024 roku wprowadziło zalecane bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży.
6. Grypa jest chorobą pochodzenia wirusowego o ostrym przebiegu, charakteryzującą się dużą zakaźnością i dużym ryzykiem powikłań. Podstawową metodą profilaktyki jest szczepienie ochronne przeciw grypie. Poza szczepieniami w ramach profilaktyki zaleca się częste i dokładne mycie rąk, zasłanianie nosa i ust podczas kaszlu i kichania, unikanie zbiorowisk w sezonie epidemicznym grypy oraz częste wietrzenie pomieszczeń.

Powyższe dane obliczono na dzień 30.06.2024 r.

Liczba ludności w powiecie grodzkim – 92533

Liczba dzieci w powiecie grodzkim w wieku 0 i 1 rok – 1159

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

System zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza jest zorganizowany w oparciu o wodociąg publiczny, stanowiący własność Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu. Na terenie miasta Kalisza funkcjonują również 4 wodociągi ujmujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć, która jest wykorzystywana jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej oraz podmioty działające na rynku spożywczym i są to:

- wodociąg PAULA Ingredients Sp. z o. o., zlokalizowany na terenie zakładu produkcyjnego przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu,
- wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA, ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowieckie, Zakład w Kaliszu przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu,
- wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153,
- wodociąg oddziału zamiejscowego Akademii Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa, Kampus Mundurowy przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu, zwany dalej Wodociągiem AWS.

W minionym roku zaprzestano ujmowania wody w ramach zakończenia działalności zakładu produkcyjnego Calfrost Sp. z o.o. w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej 31.

Wszystkie wymienione wodociągi pracują w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębinowych). Jakość wody ujmowanej przez te urządzenia jest na tyle dobra, że nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody uzdatniania mają przede wszystkim na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowywanych z wodonośnych warstw geologicznych.

Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazują na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji (często z zastosowaniem złożeń katalitycznych - aktywnych chemicznie oraz w jednym przypadku z zastosowaniem złoża jonowymiennego). W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosuje się dodatkowo dezynfekcję wody (stałą – fizyczną oraz okresową – chemiczną). Stała dezynfekcja fizyczna polega na naświetlaniu wody promieniami UV (podczas przepływu przez rurociąg tłoczny). Okresowa dezynfekcja chemiczna polega natomiast na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Dezynfekcję chemiczną stosuje się w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych.

Podchloryn sodu jest dawkowany najczęściej w miejscu wyjścia wody na sieć wodociągową (tzw. dezynfekcja końcowa), jednakże istnieje możliwość zastosowania go na każdym z etapów uzdatniania i dystrybucji wody.

2.1. Ocena jakości wody

W 2024 roku ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Nadzór sanitarny nad jakością wody w okresie sprawozdawczym, prowadzono zgodnie z planem działania na 2024 roku, zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Częstotliwość poboru próbek ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę w 2023 roku z poszczególnych wodociągów. Próbkę wody do badania laboratoryjnego pobierano w stałych punktach poboru, uzgodnionych z zarządcami i właścicielami urządzeń wodnych. Woda produkowana i dystrybuowana przez urządzenia wodociągowe na terenie Miasta Kalisza była badana w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz monitoringu parametrów grupy B. Monitoring parametrów grupy A służy dostarczaniu informacji na temat jakości wody oraz skuteczności jej uzdatniania i obejmuje swym zakresem zestaw najistotniejszych parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring parametrów grupy B stanowi rozszerzenie (uzupełnienie) monitoringu parametrów grupy A i obejmuje znacznie większy zakres badanych parametrów w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

Zakres badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2024 roku ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wytycznych Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W 2024 roku badano następujące parametry w monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B: mętność, barwa, zapach, smak, odczyn, przewodność elektryczna, twardość (sumaryczna zawartość wapnia i magnezu), utlenialność (indeks nadmanganianowy), amoniak, azotyny, azotany, chlorki, żelazo, mangan, siarczany, cyjanki, TOC (ogólny węgiel organiczny), fluorki, sól, bor, glin, chrom, nikiel, miedź, arsen, selen, srebro, kadm, antymon, ołów, rtęć, benzo(a)piren, Σ WWA, 1,2-dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, tetrachlorometan, benzen, α -HCH, HCB, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, heptachlor, aldryna, epoksyd heptachloru, α – endosulfan, dieldryna, p. p'-DDE, o. p'-DDD, β -endosulfan, p. p'-DDD, aldehyd endryny, siarczan endosulfanu, Σ pestycydów chloroorganicznych, Σ THM, chlor wolny, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C

po 72 h, liczba enterokoków kałowych, liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii Escherichia coli.

Badania jakości wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz częściowo parametrów grupy B prowadzono w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu, natomiast w zakresie specjalistycznych badań z zakresu monitoringu parametrów grupy B (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w Laboratorium Badania Wody i Pomiarów Fizycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Ilość wykonanych badań jakości wody z poszczególnych urządzeń, wykonanych w ramach kontroli urzędowej przedstawiono w tabeli 9.

Tab. 9. Liczba pobranych próbek wody w 2024 r. w ramach kontroli urzędowej.

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg MLEKOVITA	Wodociąg Nestle	Wodociąg AWS	SUMA
Monitoring parametrów gr. B	5	1	1	1	0	8
Monitoring parametrów gr. A	49	4	4	4	2	63
Nadzór sanitarny	0	0	0	7	0	7
SUMA	54	5	5	12	2	78

W 6 próbkach pobranych w ramach kontroli urzędowej, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości badanych parametrów (tabela 10).

Tab. 10. Przekroczone parametry jakości wody w pobranych próbkach w 2024 roku w ramach kontroli urzędowej.

Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Parametr niespełniający wymagań	Wartość oznaczona
Mlekovita	1	Żelazo	241 ug/l
Kalisz	2	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	>300 jtk/100 ml
		Mętność	2,3 NTU
Paula	2	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	2x >300 jtk/100 ml
Nestle	1	Enterokoki	14 jtk/100 ml
		Bakterie grypy coli	74 jtk/100 ml
		Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	>300 jtk/100 ml

W przywołanych przypadkach w wyniku przeprowadzonych badań nie ustalono bezpośrednich przyczyn wykrytych zanieczyszczeń wody. Stwierdzone przekroczenia wartości parametrycznych nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów wody. Przekroczenie miały charakter incydentalny i krótkotrwały. W związku z przekroczeniami stwierdzonymi na wodociągu Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu, dot. liczby enterokoków oraz bakterii grupy coli, tutejszy organ stwierdził brak przydatności wody do spożycia na wydziale nr 4. Przeprowadzone przez producenta wody działania naprawcze wykazały poprawę jakości wody w ramach przeprowadzonego ponownego poboru próbek nadzoru sanitarnego.

W 2024 roku w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu gromadził i oceniał sprawozdania z wyników badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przekazywane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu oraz pozostałe podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć. Ocena dokonywana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu polegała na weryfikacji terminowości przekazywania sprawozdań (zgodności z zatwierdzonymi wcześniej harmonogramami rocznymi) oraz analizie wyników badań pod kątem ewentualnych zagrożeń zdrowotnych.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu analizował również wywiązywanie się przez ww. producentów wody z obowiązku przekazywania informacji o przekroczeniach wartości parametrycznych, stwierdzonych w badaniach z kontroli wewnętrznej oraz planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych, a także informacji na temat ich przebiegu.

W 2024 roku nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w ocenie przydatności wody, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w ramach wewnętrznej kontroli jakości oraz przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodząca z ujęć indywidualnych. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano przekroczeń parametrów jakości wody, które stwarzałyby zagrożenie dla zdrowia ludzi. W przypadku wodociągu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kaliszu stwierdzono pojedyncze przekroczenie wartości parametru liczby grupy bakterii coli, które przy tak rozbudowanym obszarze dystrybucji można uznać za nieistotne. Ilość wykonanych badań w ramach kontroli wewnętrznej (realizowanych według ustalonych harmonogramów) oraz ilość próbek, w których stwierdzono przekroczenia przedstawiono w tabelach 11 i 12.

Tab. 11. Liczba pobranych próbek wody w 2024 roku w ramach kontroli wewnętrznej

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg MLEKOVITA	Wodociąg Nestle	Wodociąg AWS	SUMA
monitoring parametrów gr. B	5	1	1	1	1	9
monitoring parametrów gr. A	54	4	4	4	4	70
nadzór sanitarny	7	21	2	1	0	31
wstępny monitoring substancji promieniotwórczych	0	0	0	0	0	0
SUMA	66	26	7	6	5	110

Tab. 12. Liczba próbek pobranych w 2024 roku, w ramach kontroli wewnętrznej, w których stwierdzono przekroczenie parametrów jakości wody

Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Parametr niespełniający wymagań	Wartość oznaczona
Nestle	1	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	>300 jtk/1ml
Mlekovita	1	Żelazo	342 µg/l
		Bromodichlorometan	18 µg/l
		Chlor wolny	1,6 mg/l
		Chloroform	43 µg/l
Paula	1	Żelazo	292 µg/l
		Mętność	3,0 NTU
	9	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	>300 jtk/1ml
Kalisz	1	Bakterie grupa coli	2 jtk/100 ml
	3	Bakterie grupa coli	3 jtk/100 ml; 1 jtk/100 ml; 4 jtk/100 ml
	3	Mętność	4,5 NTU; 10 NTU; 10 NTU
	3	Barwa	2 x 25 mg/IPT; 40 mg/IPT

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi, produkowanej i dystrybuowanej przez nadzorowane urządzenia wodociągowe. Stwierdzone niezgodności w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia konsumentów wody były nieistotne.

Odnotowywane w wodzie przekroczenia parametryczne dla parametru wskaźnikowego – bakterii grupy coli nie przekraczało wartości 10 jtk/100 ml i miało charakter krótkotrwały. Bakteriom z tej grupy nie towarzyszyły, istotniejsze z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, bakterie Escherichia coli oraz enterokoki kałowe. Kolejne badania wody nie potwierdziły przekroczenia ww. parametru.

Dla każdego z obszarów zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (obszarów dystrybucji poszczególnych urządzeń) wydano pozytywną tzw. ocenę okresową, potwierdzającą spełnienie wymagań określonych w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, będącą podsumowaniem wszystkich działań realizowanych w ramach monitoringu jakości wody.

2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Wodociągi o produkcji 10 001-100 000 m³/d

Urządzeniem o największej produkcji wody na terenie miasta i jedynym w tej grupie wielkości jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu (ok. 14278,0 m³/d). Zgodnie z szacunkami Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w 2023 roku z wody wodociągowej produkowanej przez ten wodociąg korzystało ok. 95 017 osób. Obszar miasta Kalisza jest w pełni zwodociągowany. Z wodociągu na terenie miasta w 2024 roku nie korzystały jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe, zaopatrywane z ujęć indywidualnych, których podłączenie do sieci wodociągowej jest utrudnione z przyczyn technicznych lub wynika z woli potencjalnych odbiorców. Woda produkowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu jest dostarczana również do gmin sąsiednich tj. Gminy Opatówek, Gminy Godziesze, Gminy Gołuchów, Gminy Żelazków, Gminy Blizanów oraz Miasta i Gminy Nowe Skalmierzyce. Sieć wodociągowa ma długość ok. 415,5 km wraz z przyłączami. Wodociąg w 2024 roku czerpał wodę z 6 ujęć (5 głębinowych oraz 1 infiltracyjnego) – tabela 13. Przedsiębiorstwo w 2024 roku eksploatowało 4 stacje uzdatniania wody (tabela 14).

Tab. 13. Ujęcia wody zasilające Wodociąg Kalisz

Lp.	Nazwa ujęcia/typ	Warstwa wodonośna	Studnie (liczba/głęb.)
1.	„Warszawska” - głębinowe	jura	1/350 m
2.	„Fabryczna” - głębinowe	jura	1/300 m
3.	„Poznańska” - głębinowe	jura	1/190 m
4.	„Szeroka I” - głębinowe	jura	1/350 m
5.	„Szeroka II” - głębinowe	czwartorzęd	1/54 m
6.	„Lis” - infiltracyjne	czwartorzęd	42/średnio 25 m (od 21 do 34 m)

Tab. 14. Eksploatowane stacje uzdatniania wody Wodociąg Kalisz w 2024 roku.

Lp.	Nazwa SUW	Nazwa ujęcia związanego z SUW	Rodzaje urządzeń	Metody uzdatniania
1.	„Warszawska”	„Warszawska”, „Szeroka I”, „Szeroka II”	mieszacze wodno-powietrzne, filtry ciśnieniowe, lampy UV, dozujące pompy membranowe	napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja fizyczna UV, okresowa dezynfekcja chemiczna (podchloryn sodu)
2.	„Fabryczna”	„Fabryczna”		
3.	„Poznańska”	„Poznańska”		
4.	„Lis”	„Lis”	dysze napowietrzające, filtry otwarte pospieszne, lampy UV, dozujące pompy membranowe	

Na wszystkich 4 stacjach stosuje się te same proste metody uzdatniania wody, tj. napowietrzanie oraz filtrację. Do napowietrzania wody są używane przede wszystkim mieszacze wodnopowietrzne. Wyjątek stanowi SUW „Lis” gdzie aeracja wody odbywa się za pomocą dysz białostockich. Woda filtrowana jest na złożach ze żwiru kwarcowego. Do filtracji wykorzystywane są filtry ciśnieniowe zamknięte o różnej objętości, jedynie na SUW „Lis” zastosowano filtry otwarte. Dezynfekcja chemiczna wody jest prowadzona okresowo, najczęściej po wystąpieniu awarii lub zakończeniu prac konserwacyjnych. Do dezynfekcji wody jest stosowany podchloryn sodu, dawkowany za pomocą przenośnych pomp membranowych. Na wszystkich stacjach wymienionych w tabeli 14 stosuje się stałą dezynfekcję fizyczną wody za pomocą promieniowania UV.

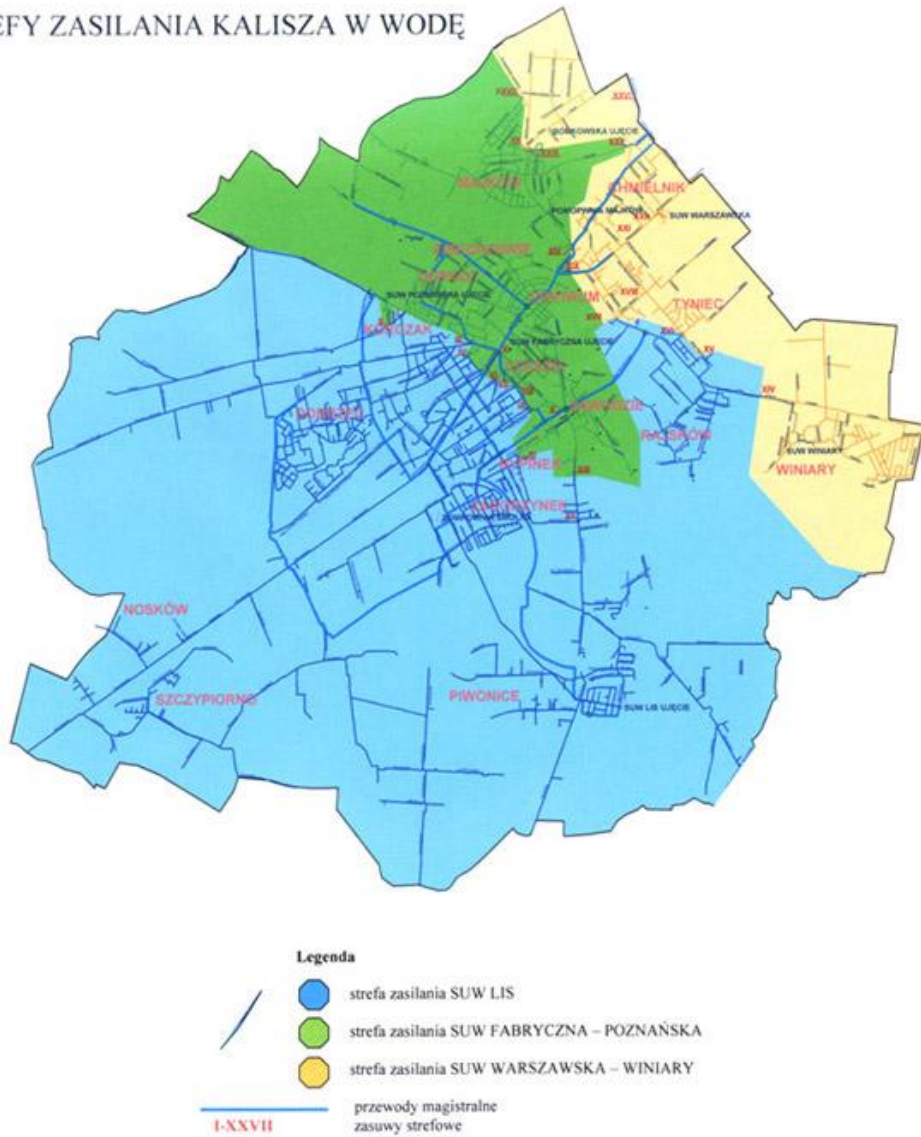
Największą część miasta obsługuje SUW „Lis” dostarczająca wodę do jego południowozachodniej części (rysunek 1). Wszystkie strefy zaopatrzenia mogą się wzajemnie uzupełniać i zasiląć poprzez wspólny układ sieciowy. Przeprowadzone w 2024 roku kontrole stanu sanitarno-technicznego obiektów wodociągowych nie wykazały uchybień. Wszystkie urządzenia wodne, pomieszczenia stacji uzdatniania oraz tereny ujęć były utrzymane w odpowiednim stanie sanitarnym. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niewłaściwym zabezpieczeniem i oznakowaniem stref ochrony sanitarnej ujęć wodociągowych. Tereny wszystkich ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej były ogrodzone materiałem trwałym.

Dodatkowo obiekty były całodobowo monitorowane poprzez system elektroniczny zabezpieczający: bramy wjazdowe, studnie, zbiorniki wody uzdatnionej, pomieszczenia stacji uzdatniania wody. Na dwóch stacjach („Lis” oraz „Fabryczna”) funkcjonował system telewizji dozorowej.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 4 kontrole planowane dotyczące stanu sanitarnego ujęć oraz stacji uzdatniania wody,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 5, monitoring parametrów grupy A – 49,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 2.

STREFY ZASILANIA KALISZA W WODĘ

Rysunek 1. Strefy zasilania Wodociągu Kalisz (Źródło: materiały informacyjne PWiK Sp. z o. o. w Kaliszu)

Wodociąg o produkcji 101-1000 m³/d

Wodociąg Nestle

Wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153 produkuje wodę w ilości ok. 342,0 m³/d. Ujmowana woda jest wykorzystywana przy produkcji żywności. Wodociąg korzysta z trzech studni głębinowych (1szt. 110 m głębokości, 2 szt. po 120 m głębokości). Woda podlega napowietrzaniu i filtracji na filtrach ciśnieniowych. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze stanem technicznym i porządkowym obiektu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4, nadzór sanitarny – 7,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 1.

Wodociąg MLEKOVITA w Kaliszu

Wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA, ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowiecki; Zakład w Kaliszu, ul. Budowlanych 2, 62-800 Kalisz produkuje ok. 429,9 m³/d wody wykorzystywanej przy produkcji żywności. Wodociąg wyposażony jest w 2 studnie głębinowe o głębokości 98 i 100 m. Standardowo woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie, filtrację oraz dezynfekcję chemiczną. Kontrola stanu sanitarnego ujęcia oraz stacji uzdatniania nie wykazała nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 1.

Wodociąg Paula

Wodociąg Paula (PAULA Ingredients Sp. z o. o. przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 102,8 m³/d wody wykorzystywanej przy produkcji żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (122 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 2.

Wodociąg AWS

Wodociąg AWS (Akademia Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa, Kampus Mundurowy przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 114,7 m³/d wody wykorzystywanej na cele własne Ośrodka. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o dwie studnie głębinowe (136 i 150 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 2.

2.3. Podsumowanie

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza w 2024 roku była dobra (w wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono istotnych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów).
2. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej, analizy podejmowanych działań naprawczych oraz prowadzonego monitoringu (w tym urzędowej kontroli jakości wody) wydano okresowe oceny jakości wody za 2024 rok dla większości obszarów dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia na terenie Kalisza, potwierdzające spełnienie wymagań w tym zakresie.
3. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody z 2023 roku, realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) z obszarów dystrybucji wodociągów Kalisz, AWS, Nestle, Paula oraz Mlekovita, stwierdzono jej przydatność do spożycia przez ludzi.

4. W 2024 roku. nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w zakresie terminowości przekazywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) sprawozdań z badań, informacji o przekroczeniach parametrów jakości wody, informacji o planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych wraz z harmonogramami ich realizacji.
5. Stan sanitarny obiektów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (pomieszczeń, ich wyposażenia oraz urządzeń) w 2024 roku był dobry.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

3.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie miasta Kalisza funkcjonują trzy placówki zapewniające całodobową opiekę Dom Pomocy Społecznej przy ul. Winiarskiej 26 w Kaliszu, Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu przy ul. Granicznej 1 oraz Apartamenty Szczęśliwy Senior przy ul. Częstochowskiej 71-75 w Kaliszu. W roku sprawozdawczym objęto kontrolą 1 obiekt (Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu przy ul. Winiarskiej 26). Podczas czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości: zły stan sanitarno-techniczny wanny w łazience centralnej na I piętrze (uszkodzona powierzchnia malatury wanny oraz widoczne oznaki rdzy), zły stan sanitarno-techniczny podłogi w pokoju dziennego pobytu na I piętrze (na większej powierzchni podłogi odrapania i wyżłobienia linoleum) oraz zły stan sanitarno-techniczny wanny w łazience centralnej na II piętrze (uszkodzona powierzchnia malatury wanny). Na stwierdzone uchybienia została wydana decyzja administracyjna.

3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych

W 2024 roku zewidencjonowano 2 obiekty tj. 1 schronisko i 1 noclegownię. W roku sprawozdawczym kontrolą objęto noclegownię PCK przy ul. Dobrzeckiej 2 w Kaliszu. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.3. Hotele

W 2024 roku na terenie miasta Kalisza zewidencjonowano w tej grupie 7 obiektów. W roku sprawozdawczym obiekty te nie zostały skontrolowane.

3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W roku 2024 w tej grupie zewidencjonowano 12 obiektów. Zlikwidowany został jeden obiekt (Hostel u Magdalenki w Kaliszu przy ul. Narutowicza 2/4). Powstał również nowy obiekt - Usługi hotelarskie w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej 26. W minionym roku przeprowadzono 3 kontrole w tej kategorii obiektów, co stanowi 25 % ogólnej ich liczby. Skontrolowane obiekty, pokoje gościnne oraz urządzenia sanitarne utrzymane były w czystości. Bielizna czysta przechowywana była w higienicznych warunkach. Środki myjąco - dezynfekcyjne dostępne były w wystarczających ilościach (przechowywane wraz ze środkami higieny w wydzielonych pomieszczeniach bądź miejscach).

Prowadzone zabiegi dezynfekcji urządzeń sanitarnych nie budziły zastrzeżeń. Nie wykazano nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce odpadami komunalnymi. W obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria

W 2024 roku w ewidencji PSSE w Kaliszu znajdowały się 274 obiekty, skontrolowano 42 zakłady tj. 15,3% w stosunku do wszystkich obiektów zewidencjonowanych. Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarno - higienicznego zakładów. Wzorem lat ubiegłych, wśród obiektów tej grupy przeważały zakłady kosmetyczne oraz zakłady fryzjerskie. Łącznie w tych grupach poddano kontroli 35 obiektów (4 zakłady fryzjerskie i 31 zakładów kosmetycznych), co stanowi 83,33% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. W grupie zakładów świadczących więcej niż jedną usługę, zakładów odnowy biologicznej i tatuażu skontrolowano 7 obiektów, co stanowi 16,67% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. Podczas kontroli w 2 salonach stwierdzono nieprawidłowości w stanie higieniczno-sanitarnym. Nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 500 zł. W jednym obiekcie wydano decyzję merytoryczną nakazującą usunięcie uchybień, a w drugim obiekcie zalecenia z terminem usunięcia. Kontrole sprawdzające potwierdziły fakt usunięcia nieprawidłowości, a przedsiębiorcy zostali obciążeni w drodze decyzji administracyjnej kosztami kwestionowanej kontroli. Ostatecznie wszystkie skontrolowane obiekty uzyskały ocenę pozytywną. W zakładach, w zależności od przeznaczenia, narzędzia stosowane do obsługi klientów poddawane są właściwym zabiegom sterylizacyjnym lub dezynfekcyjnym. W zakładach fryzjerskich, zgodnie z ustaleniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, nie wymagano wprowadzenia sterylizacji nożyczek parą wodną w nadciśnieniu.

Podstawowym sposobem ochrony klientów przed zagrożeniem przeniesienia chorób zakaźnych oraz bakteryjnych i grzybiczych w skontrolowanych zakładach była dezynfekcja narzędzi oraz dezynfekcja rąk i powierzchni. W gabinetach kosmetycznych oraz salonach tatuażu narzędzia, które mogą powodować naruszenie ciągłości tkanki muszą być bezwzględnie poddane procesowi sterylizacji lub stosowane jednorazowo. Pośród skontrolowanych obiektów tej grupy 20 zakładów kosmetycznych miały na wyposażeniu autoklawy, a w 3 salonach pracuje się przy wykorzystaniu narzędzi jednorazowego użytku. W 2 skontrolowanym salonach kosmetycznych stwierdzono wykorzystywanie narzędzi (podczas zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek), które były poddawane sterylizacji przy użyciu aparatu kulkowego i autoklawu na suche gorące powietrze. Przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne dot. rekomendowanej metody sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku tj. parą wodną w nadciśnieniu. Przedsiębiorcy oświadczyli, że są na etapie dokonywania wyboru autoklawu. W pozostałych zakładach poddanych planowanej kontroli świadczone usługi nie powodowały naruszenia ciągłości tkanki.

Działające na terenie miasta salony tatuażu przy wykonywaniu usług stosują sprzęt jednorazowego użycia. Po wykonywanych zabiegach odpady gromadzone są w pojemnikach zamykanych, zaopatrzonych w worki foliowe w kolorze czerwonym, a w przypadku ostrych narzędzi jak zużyte igły i ostrza do twardych, oznakowanych pojemników i odbierane przez firmy zajmujące się tego typu działalnością na podstawie stosownej umowy. Wszystkie zakłady posiadające umowy przedstawiły karty przekazania i utylizacji odpadów niebezpiecznych.

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził 7 kontroli interwencyjnych w obiektach branży beauty. Przedmiotem skarg były zaniedbania w stanie higieniczno-sanitarnym obiektów (dot. salonu fryzjerskiego oraz siłowni), stosowanie nagrzewnicy olejowej w obiekcie Jump Planet, występowanie pluskiew w salonie fryzjerskim oraz łamanie zakazu reklamowania salarium w 3 obiektach. W jednym obiekcie kontrola potwierdziła podniesione w skardze zarzuty zaniedbań w stanie higieniczno-sanitarnym. Wydano decyzję merytoryczną zobowiązującą kontrolowanego do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie przedsiębiorca w drodze decyzji administracyjnej został obciążony kosztami kwestionowanej kontroli.

W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny ulega stałej poprawie. Coraz większa ilość gabinetów kosmetycznych zostaje wyposażona w autoklawy, co zapewnia sterylność czystość używanych na co dzień narzędzi i zwiększa tym samym bezpieczeństwo klientów.

Zastosowanie autoklawu parowo-ciśnieniowego jest obecnie najlepszą ze znanych metod sterylizacji, dlatego jest powszechnie używany w branży medycznej i kosmetologicznej.

3.6. Obiekty komunikacji publicznej

Dworce Autobusowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec autobusowy. W 2024 roku obiekt ten nie był kontrolowany.

Dworce Kolejowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec kolejowy. W 2024 roku obiekt ten nie był kontrolowany.

3.7. Ustępy publiczne

W 2024 roku zewidencjonowano 4 obiekty w tej grupie. Liczba ich w stosunku do roku poprzedniego uległa zmianie. Szalet publiczny przy ul. Górnośląskiej 10 przestał funkcjonować i obecnie nie jest udostępniany dla klientów. Kontrolę przeprowadzono w 1 obiekcie - ustęp publiczny przy ul. Babina1a w Kaliszu. Stan sanitarno-porządkowy ustępu nie budził zastrzeżeń. W obiekcie zapewniono w odpowiedniej ilości środki higieny tj. mydło w płynie, papier toaletowy oraz była zamontowana suszarka do rąk. Mycie i dezynfekcja pomieszczeń oraz urządzeń prowadzone były na bieżąco w zależności od potrzeb, bez ustalonego harmonogramu przez stałą obsługę obiektu. Do utrzymania czystości stosowane były konwencjonalne środki czystości.

3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych

Na terenie miasta Kalisza znajduje się 9 cmentarzy i 10 Zakładów Usług Pogrzebowych. Liczba Zakładów Usług Pogrzebowych w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie. W roku 2024 na terenie miasta Kalisza skontrolowano 1 cmentarz, 3 Zakłady Usług Pogrzebowych oraz chłodnię do przechowywania zwłok przy Cmentarzu Miejskim. Ponadto skontrolowano 1 samochód pogrzebowy. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

3.9. Baseny kąpielowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu w 2024 roku znajdowało się trzy baseny kąpielowe kryte oraz jeden Park Wodny. W 2024 roku ilość basenów w prowadzonej ewidencji uległa zmianie w stosunku do 2023 roku ze względu na wyłączenie z użytkowania niecki basenowej na obiekcie Calisia One Hampton by Hilton w Kaliszu oraz zamknięcie basenu kąpielowego Ośrodka Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji w Kaliszu.

W 2024 roku na dwóch obiektach była przeprowadzona przerwa techniczna, mająca na celu przeprowadzenie drobnych prac eksploatacyjnych. Niecki były nieczynne w następującym okresie:

- Kaliski Park Wodny – od 2 września do 15 września 2025 r.
- Basen Kąpielowy Delfin – od 1 lipca do 4 sierpnia 2025 r.

W roku 2024 roku na basenach przeprowadzono 4 kontrole urzędowe stanu sanitarno-higienicznego wraz z poborem próbek wody, 14 kontroli urzędowych w zakresie poboru próbek wody oraz 4 kontrole urzędowe w zakresie poboru próbek w kierunku analizy liczby bakterii *Legionella* sp.

W ramach nadzoru jakości wody sprawowanego przez właścicieli obiektów, przeprowadzono 101 kontroli poborowych wykonanych przez akredytowane laboratoria. W ramach kontroli urzędowej pobrano 80 próbek wody z niecek basenowych, systemów cyrkulacji oraz wody doprowadzanej do pływalni oraz 21 próbek wody w zakresie analizy liczby bakterii *Legionella* sp. z niecek basenowych, systemów cyrkulacji oraz natrysków. W dwóch próbkach odnotowano przekroczenie parametru *Legionella* sp. W związku z odnotowanymi przekroczeniami parametru *Legionella* sp. oraz chloroformu wydano 6 decyzji płatniczych. Zarządzający basenami mają również obowiązek przeprowadzania badań jakości wody na pływalniach w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością określoną w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, w jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). W ramach kontroli wewnętrznej dokonano poboru 558 w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych. W 2024 roku w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono 185 badań próbek wody w kierunku bakterii zrodzaju *Legionella* sp. W 4 próbkach wody wykazano przekroczenie wartości parametrycznej analizowanego parametru.

W 2024 roku bieżąca kontrola stanu sanitarnego przy poborze próbek wody została dokonana na każdym nadzorowanym obiekcie. W ramach przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz zaniedbań względem stanu technicznego i sanitarno-higienicznego pływalni.

3.10. Hałas komunalny

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nie rozpatrywał interwencji dot. uciążliwości związanych z hałasem wewnątrz pomieszczeń.

3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2024 roku w tej grupie skontrolowano 11 obiektów tj. stacje paliw, obiekt sportowy, pralnie, muzeum oraz ogródek Jordanowski. Podczas przeprowadzonych kontroli tylko w jednym z obiektów stwierdzono nieprawidłowości (Hala widowiskowo – sportowa, ul. Łódzka 19-29 w Kaliszu). Podczas czynności kontrolnych stwierdzono: zły stan sanitarno-techniczny rur i grzejników w szatniach dla zawodników nr. 1, 2 i 3 (rury i grzejniki zardzewiałe, odrapane) oraz zły stan sanitarno-techniczny rur kanalizacyjnych w szatniach dla zawodników nr. 1, 2 i 3 (rury zardzewiałe, skorodowane, odrapane). Na stwierdzone uchybienia została wydana decyzja administracyjna.

Pomieszczenia sanitarne w we wszystkich skontrolowanych obiektach wyposażone były w odpowiednią ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz wystarczającą ilość środków higieny osobistej. W skontrolowanych obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Informacja o zakazie palenia umieszczona była w widocznych miejscach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

3.12. Interwencje

W 2024 roku przeprowadzono 7 kontroli interwencyjnych. 2 interwencje dotyczyły nieodpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego w zakładzie fryzjerskim oraz siłowni. W salonie fryzjerskim nie potwierdzono zgłoszonych zarzutów. W siłowni potwierdzono zły stan sanitarny, a prowadzone działania zostały opisane powyżej. W tym samym obiekcie zgłoszono także problem dogrzewania pomieszczeń przy użyciu nagrzewnicy olejowej. Fakt obecności nagrzewnicy potwierdzono, jednak nie jej użytkowania. Sprawę zgłoszono do nadzoru budowlanego. Kolejna interwencja dotyczyła występowania pluskiew w salonie fryzjerskim. Przeprowadzona kontrola ustaliła problem pluskiew występujący w całej kamienicy. Podjęte przez zarządcę części kamienicy działania dezynsekcyjne w salonie okazały się skuteczne. Następne 3 interwencje dot. łamania zakazu reklam solarium, które nie zostały potwierdzone. W minionym roku znaczna część zgłoszeń dot. występowania szczurów na posesjach. Przeprowadzono kontrolę w budynku wielorodzinnym i potwierdzono fakt podjętych przez administratora działań.

Znaczna część zgłaszanych interwencji wykraczała poza kompetencję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu. W związku z powyższym, część próśb o interwencję przekazywana była zgodnie kompetencjami.

3.13. Podsumowanie

1. W okresie sprawozdawczym w 3 skontrolowanych obiektach w ramach bieżącego nadzoru stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte, co potwierdziły kontrole sprawdzające.
2. W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny jest dobry.
3. W roku sprawozdawczym część interwencji dot. zwiększonej ilości występowania gryzoni i insektów w budynkach zamieszkania zbiorowego i na posesjach. Podczas prowadzonych wizji sprawdzano stan sanitarny nieruchomości oraz wywiązywanie się administratorów z obowiązku przeprowadzania deratyzacji.
4. Część próśb o interwencje wykraczały poza kompetencję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, w związku z czym były przekazywane zgodnie z kompetencjami do innych organów bądź administratorów budynków/lokali.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 29 placówek, co stanowi 24,6 % ogółu podmiotów leczniczych ujętych w ewidencji (tab.15).

Tab.15 Udział placówek niepublicznych w ogólnej liczbie zakładów opieki zdrowotnej

Rok	Ogólna liczba podmiotów leczniczych	Ogólna liczba podmiotów leczniczych niepublicznych	% podmiotów leczniczych niepublicznych
2021	116	111	96%
2022	122	117	96%
2023	115	111	97%
2024	118	114	97%

Wśród wszystkich skontrolowanych obiektów 3,4 % stanowiły placówki publiczne, 96,6 % natomiast placówki niepubliczne. W 9 podmiotach leczniczych spośród ogółu skontrolowanych obiektów, w 31 % stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno – technicznym. W związku z niezrealizowanym programem działań dostosowawczych uchybienia dotyczyły 1 podmiotu leczniczego (szpital przy ul. Poznańskiej 79 i ul. Toruńskiej 7 w Kaliszu).

Stwierdzone nieprawidłowości po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych zostały ujęte w decyzjach administracyjnych. Ocenę szczegółową stanu sanitarnego przedstawia tabela 16.

Tab. 16 Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych w 2024 roku w mieście Kaliszu

Podmioty lecznicze		m. Kalisz
<i>Lecznictwo zamknięte</i>		
Szpital	Skontrolowano	2
	Stwierdzono zły stan sanitarny	2
Zakład pielęgnacyjno- opiekuńczy	Skontrolowano	1
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
<i>Lecznictwo otwarte - ambulatoryjne</i>		
Publiczne	Skontrolowano	0
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Niepubliczne	Skontrolowano	26
	Stwierdzono zły stan sanitarny	7
<i>Ogółem</i>	<i>Skontrolowano</i>	29
	<i>Stwierdzono zły stan sanitarny</i>	9

4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego

4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

budynek przy ul. Poznańskiej 79

Podmiot leczniczy rozmieszczony w kilku obiektach, oddalonych od macierzystej jednostki. Obiekty są zróżnicowane pod względem stanu technicznego i organizacji działalności. Kontrolą kompleksową w danym roku sprawozdawczym objęto oddziały szpitalne: kardiologiczny, urologiczny, urazowo-ortopedyczny, reumatologiczny, rehabilitacyjny, otolaryngologiczny, okulistyczny, neurologiczny, neurochirurgiczny, nefrologiczny ze stacją dializ, udarowy, chirurgii szczękowo – twarzowej, gastroenterologiczny, gastroenterologii dziecięcej, chorób wewnętrznych I, chorób wewnętrznych II, chorób dziecięcych, chirurgii ogólnej z pododdziałem chirurgii naczyniowej, chirurgii ogólnej, onkologicznej i małoinwazyjnej, anestezjologii i intensywnej terapii.

Kontroli poddano również szpitalny oddział ratunkowy z izbą przyjęć; pomieszczenia pracowni hemodynamiki, pomieszczenia pracowni endoskopowej, pomieszczenia punktu pobrań materiału biologicznego, pomieszczenia pomocy świątecznej i wieczorowej, pomieszczenia stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego, zakład diagnostyki obrazowej, zakład patomorfologii, centralną sterylizatornię, blok operacyjny, karetki pogotowia ratunkowego, karetki transportu szpitalnego – w zakresie stanu sanitarno-higienicznego, sanitarno-technicznego, przestrzegania procedur oraz higieniczno-zdrowotnych warunków pracy. Skontrolowano także zaplecze szpitala, szatnie personelu, szatnie dla studentów, postępowanie z odpadami medycznymi, odpadami komunalnymi oraz z bielizną szpitalną.

Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w oddziałach: otolaryngologii, rehabilitacji, anestezjologii i intensywnej terapii oraz w pomieszczeniach endoskopii, bloku operacyjnego i szpitalnego oddziału ratunkowego. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego mebli, sprzętu medycznego i wyposażenia, uszkodzonej malatury ścian, sufitów, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej, glazury ściiennej, uszkodzonej powierzchni stolarki drzwiowej i futryn drzwiowych, w Zakładzie Diagnostyki Laboratoryjnej – stwierdzono przeterminowany preparat do dezynfekcji powierzchni (Incidin Foam), w oddziale urologii: przeterminowany preparat do dezynfekcji skóry (Skinsept); – nieprawidłowości usunięto w trakcie kontroli. Kontrola wewnętrzna w 2024 roku w poszczególnych oddziałach szpitalnych: okulistycznym, neurochirurgicznym, otolaryngologicznym, urologicznym, anestezjologii i intensywnej terapii, nefrologicznym ze stacją dializ przeprowadzana była rzadziej niż co 6 miesięcy. Pogarszający się stan sanitarny oceniono w pracowni Rtg.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydana została decyzja merytoryczna oraz decyzja płatnicza za przeprowadzone czynności kontrolne.

Kontrolą objęto również:

- karetkę transportową Peugeot nr rejestracyjny PK 5473K, rok produkcji 2019, karta przeglądu ważna do 28.01.2025 r.,
- karetkę specjalistyczną nr rejestracyjny PK 6201M, rok produkcji 2021, przegląd ważny do 22.11.2024 r.;
- karetkę specjalistyczną nr rejestracyjny PK 6202M, rok produkcji 2021, przegląd ważny do 21.11.2024 r.

Uchybień podczas kontroli ww. pojazdów nie stwierdzono.

W czasie prowadzenia kontroli kompleksowej poszczególnych oddziałów szpitala, stwierdzono w Oddziale Nefrologii ze Stacją Dializ zły stan sanitarno - higieniczny wózka oznaczonego „Transport Dializy” (wózek zabrudzony, zakurzony, zanieczyszczony materiałem biologicznym). Odpowiedzialnym za stan sanitarno – higieniczny wózka była firma sprzątająca świadcząca usługi dla szpitala. Za zaistniały stan na kierownika firmy sprzątającej nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 100 zł. W trakcie kontroli doprowadzono wózek do prawidłowego stanu sanitarno – higienicznego.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną.

Kontrolę przeprowadzili wspólnie pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej i Sekcji Higieny Pracy. Kontrola dotyczyła złego stanu sanitarnego w pomieszczeniu szatni dla studentów, którzy w ramach umowy zawartej z Uniwersytetem Kaliskim odbywają zajęcia i praktyki w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż pomieszczenie szatni dla studentów zlokalizowane jest na IV kondygnacji Szpitala i pełni funkcję szatni wieszakowej, wspólnej dla kobiet i mężczyzn, bez wydzielonej przebieralni. Dostępne jest od poniedziałku do niedzieli w określonych godzinach. Stan sanitarno – porządkowy bieżący nie budził zastrzeżeń. W szatni udostępniona była do wglądu i prowadzona na bieżąco miesięczna karta rejestru sprzątania. Studenci przebierają się w odzież ochronną w szatni, po czym bezpośrednio udają się na oddział, w którym odbywają zajęcia praktyczne/praktykę zawodową.

Kontrola wykazała, iż wobec studentów stosuje się odpowiednio przepisy regulaminu organizacyjnego szpitala w zakresie prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a uczelnia znała i zaakceptowała warunki oferowane dla studentów dotyczące szatni przed podpisaniem umowy współpracy. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Szpital był w trakcie wydzielenia z istniejących pomieszczeń dla studentów miejsca przeznaczonego do przebierania się w odzież roboczą (przebieralnię) oddzielną dla kobiet i mężczyzn.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła zakończenie podjętych prac - wydzielono oddzielne szatnie dla kobiet i mężczyzn. Na drzwiach umieszczono regulamin dla studentów. Szatnie zostały wyposażone w zamykane szafki przeznaczone na odzież własną studentów, w wieszaki naścienne oraz półki dolne przeznaczone na obuwie, miejsca siedzące w ilości wystarczającej oraz dodatkowo w parawan. W szatni prowadzona jest na bieżąco miesięczna karta rejestru sprzątania.

W pomieszczeniach szatni brak umywalki, studenci mogą korzystać ze znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie na IV kondygnacji dwóch pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz z zaplecza sanitarno-higienicznego na poszczególnych oddziałach.

W 2024 roku przeprowadzono również kontrole bieżącego stanu sanitarnego 3 jednostek organizacyjnych wchodzących w skład struktury organizacyjnej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu. Przeprowadzone kontrole dotyczyły:

- a) dwóch jednostek organizacyjnych szpitala zlokalizowanych przy ul. Nowy Świat 35 w Kaliszu tj.: Oddziału Rehabilitacji Dziecięcej – Dzienny Pobyt oraz Przychodni POZ, które rozpoczęły swą działalność w 2023 roku - nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono.
- b) Podstacji Pogotowia Ratunkowego z miejscem stacjonowania przy ul. Stawiszyńska 11, w Stawiszynie.

Podczas kontroli w pomieszczeniu administracyjno – wypoczynkowym stwierdzono:

- zalanie/zagrzybenie sufitu oraz uszkodzenie powierzchni górnego lewego rogu ściany (dziura w górnym rogu ściany, odpryski farby i tynku);
- w pomieszczeniu wypoczynkowym odprysk farby i tynku na ścianie nad futryną okienną,
- w pomieszczeniu socjalnym nad zlewozmywakiem zalanie/zagrzybenie ściany.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały ujęte w protokole kontroli wewnętrznej przeprowadzonej przez kierownika Pogotowia Ratunkowego. W protokole ujęto informację o podjętych krokach, poinformowano Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przy Urzędzie Miasta i Gminy w Stawiszynie oraz Burmistrza o zaistniałej sytuacji. Prace remontowe dachu, którego nieszczelność była przyczyną zalania pomieszczeń w danym roku sprawozdawczym zostały zakończone. Ponadto wydano zalecenie doraźne dotyczące usunięcia zbędnego, nieużywanego sprzętu z pomieszczenia porządkowego. Skontrolowano również karetkę podstawową - pojazd specjalny sanitarny Mercedes-Benz/Zeszuta rok produkcji 2018, nr rejestracyjny PO 5JG07, przegląd techniczny ważny do dnia 14.12.2024 roku.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno – technicznym pojazdu tj.:

- brak zmywalnej powierzchni siedzisk dwóch foteli w kabinie kierowcy (brak ciągłości powierzchni, pęknięcia i przetarcia powierzchni siedziska),
- brak połączenia powierzchni ściany z podłogą w części przeznaczonej do transportu chorego, po lewej stronie od wejścia do karetki (rozejście dwóch stykających się powierzchni).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydana została decyzja płatnicza za przeprowadzone czynności kontrolne. Po przeprowadzeniu kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie ww. nieprawidłowości w całości. Ponadto Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 4 kontrole tematyczne: 3 kontrole dot. podejrzenia wystąpienia ognisk epidemicznych (1 w oddziale urologicznym i 2 w oddziale udarowym), 1 kontrola dot. oceny szpitala w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych.

Stwierdzone w czasie kontroli uchybienia dotyczyły:

- nieprzestrzegania procedury „Higiena rąk” - pomalowane paznokcie (hybryda) u 2 osób personelu medycznego oraz biżuteria na dłoniach
- nieodpowiednią ilość roztworu preparatu dezynfekcyjnego w pojemniku, aby zapewnić pełne zanurzenie sprzętu medycznego (słojów).

Wydano 1 decyzję płatniczą za przeprowadzone czynności kontrolne. Po przeprowadzeniu kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie uchybień w całości.

Szpital przy ul. Poznańskiej 79

W roku 2024 wydano przez Sekcję Higieny Komunalnej 13 decyzji administracyjnych tj.: 2 decyzje merytoryczne, 8 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków zawartych we wcześniej wydanych decyzjach oraz 3 decyzje płatnicze za przeprowadzone czynności kontrolne.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane w 2024 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu.

W danym roku sprawozdawczym zrealizowano szereg prac remontowych i modernizacyjnych:

- a) uruchomienie nowego Angiografu wraz z dostosowaniem pomieszczeń w zupełnie nowej lokalizacji na kondygnacji III szpitala;
- b) uruchomienie dwóch nowych aparatów Mammografu wraz z dostosowaniem pomieszczeń;
- c) drugi etap wymiany oświetlenia na energooszczędne – w ciągach komunikacyjnych (klatki schodowe);
- d) drugi etap modernizacji pomieszczeń Zakładu Mikrobiologii Klinicznej;
- e) generalny remont pomieszczenia dekontaminacji w „zielonej części” SOR-u wraz z ciągiem komunikacyjnym.

**Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz -
budynki przy ul. Toruńskiej 7**

Szpital mieści się w 3 budynkach. Kontrolą objęto oddziały szpitalne: oddział położniczo-ginekologiczny i ginekologii onkologicznej, patologii i intensywnej terapii noworodka, onkologii klinicznej, oddział psychiatryczny, oddział zakaźny z poradnią chorób zakaźnych oraz izbę przyjęć ginekologiczno – położniczą, poradnie onkologiczną, poradnię chirurgii onkologicznej i poradnię ginekologiczno-położniczą, zakład diagnostyki laboratoryjnej, zakład diagnostyki obrazowej, pomieszczenia bloku operacyjnego, pomieszczenia stacjonowania zespołu pogotowia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego, technicznego. Skontrolowano również kaplicę znajdującą się na parterze budynku głównego, a także zaplecze szpitala w części piwnicznej tj. szatnie dla personelu medycznego i studentów. Kontrolą objęto również postępowanie z odpadami medycznymi i postępowanie z odpadami komunalnymi oraz przestrzeganie procedur higienicznych.

Zły stan sanitarno-techniczny spośród skontrolowanych oddziałów szpitala oceniono w pomieszczeniach bloku operacyjnego, bloku porodowym, oddziale intensywnej terapii noworodkowej oraz w oddziale psychiatrycznym. Kontrola wewnętrzna w 2023 roku w poszczególnych oddziałach szpitalnych: chorób zakaźnych, patologii i intensywnej terapii noworodka, psychiatrycznym, onkologii klinicznej, położniczo – ginekologicznym z blokiem porodowym, patologią ciąży oraz ginekologią onkologiczną, a także w bloku operacyjnym, podstacji pogotowia ratunkowego oraz w poradniach: chorób zakaźnych, onkologicznej, chirurgii onkologicznej przeprowadzana była rzadziej niż co 6 miesięcy. Uchybienia stwierdzone podczas kontroli kompleksowej dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego wyposażenia, mebli, uszkodzonej malatury ścian, sufitów, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej, uszkodzonej powierzchni stolarki drzwiowej i futryn drzwiowych.

Nadal generalnego remontu wymagają pomieszczenia szatni dla personelu medycznego i studentów oraz nawierzchnia podjazdu i dojścia do budynku oddziału psychiatrycznego.

W szpitalu przy ul. Toruńskiej nie ma jednej ogólnej izby przyjęć dla wszystkich pacjentów. Poszczególne oddziały szpitala posiadają swoje wewnętrzne izby przyjęć oraz wyszczególnione tymczasowe pomieszczenia – typu izolatka. W związku z tym Izby Przyjęć mieszczące się w budynku Oddziału Chorób Zakaźnych jak i w Budynku Oddziału Psychiatrycznego należy dostosować do przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), czyli powinny posiadać bezpośrednie zadaszone wejścia z dojazdem umożliwiającym podjazd co najmniej dla jednego pojazdu oraz (Oddział Psychiatryczny), posiadać co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone dodatkowo w natrysk i wózek – wannę, przystosowane dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Kontrolą objęto również karetkę MERCEDES SPRINTER 419 CDI nr boczny P0220 numer rejestracyjny PK 4110L, rok produkcji 2020. Karta przeglądu technicznego ważna do 20.11.2024 roku. Stan sanitarno-techniczny pojazdu nie budził zastrzeżeń.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydana została decyzja merytoryczna administracyjna oraz decyzja rachunkowa za podjęte czynności kontrolne.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w roku sprawozdawczym wydano łącznie przez Sekcję Higieny Komunalnej 12 decyzji administracyjnych, w tym: 1 decyzję merytoryczną, 2 decyzje uchylające i 9 decyzji zmieniających termin wykonania wcześniej wydanych decyzji oraz 1 decyzję płatniczą z kontroli kompleksowej w 2024 roku.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane w 2024 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu, obiekcie przy ul. Toruńskiej 7:

- przeniesiono Oddział Ginekologii z pierwszego piętra na parter po Oddziale Patologii Ciąży, a Oddział Patologii Ciąży został przeniesiony na drugie piętro i połączony z Oddziałem Położnictwa;
- ukończono kompleksowe malowanie Oddziału Patologii i Intensywnej Terapii Noworodka.
- zakończono modernizację oddziału zakaźnego – oddział otrzymał opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu nr ON-NS.9020.6.2024 z dnia 12.02.2024 roku.

Choć w stosunku do roku poprzedniego obserwuje się znaczną poprawę stanu sanitarno - technicznego budynków Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego im. L. Perzyny w Kaliszu zlokalizowanych przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7 to nadal na ww. obiektach obowiązują do wykonania obowiązki zawarte w punktach zaległych decyzji administracyjnych.

Program dostosowawczy

Szpital przy ul. Poznańskiej 79 posiadał opracowany program dostosowawczy, który uzyskał pozytywną opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu decyzją z dnia 11.05.2012 roku. Nr DN-NS.9012.2.71.2012. Wszystkie zadania zawarte w programie, które nie zostały zrealizowane do 31.12.2017 roku zostały po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych ujęte w decyzjach administracyjnych.

Niezrealizowane obowiązki decyzji wynikające z braku realizacji programu działań dostosowawczych dla budynku szpitala przy ul. Poznańskiej 79 dotyczą:

- dokonania modernizacji pomieszczeń Bloku Operacyjnego w celu wykonania służby do przekazywania pacjenta;
- dokonania modernizacji pomieszczeń Bloku Operacyjnego w celu wykonania służby dla pracowników.

Termin realizacji obowiązków przedłużono na wniosek strony do dnia 15.12.2025 roku.

Niezrealizowane obowiązki decyzji wynikające z braku realizacji programu działań dostosowawczych dla budynku szpitala przy ul. Toruńskiej 7 dotyczą:

Bloku Operacyjnego

- zapewnienia bezpośredniego połączenia sali operacyjnej z częścią brudną bloku operacyjnego z zachowaniem ruchu jednokierunkowego,
- dokonania modernizacji pomieszczeń w celu wykonania służby do przekazywania pacjenta,
- potrzeby modernizacji pomieszczeń w celu wykonania służby dla pracowników, termin realizacji obowiązków na wniosek strony przedłużono do dnia 15.12.2025 roku;

Oddziału Ginekologicznego Ginekologii Onkologicznej, Położnictwa i Patologii Ciąży

- nieprzystosowania pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- braku wyposażenia brudownika w płuczko - dezynfektor lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością; termin realizacji obowiązków na wniosek strony przedłużono do dnia 16.06.2025 roku.

Nadal wpływ na ocenę negatywną ww. oddziałów i pomieszczeń w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu ma ich stan techniczny i niedostosowanie do obowiązujących wymogów zawartych w przepisach.

KALMEDICA Sp. z o. o., ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz

Kontrolowany obiekt jest szpitalem specjalistycznym. Znajduje się w budynku czterokondygnacyjnym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada aktualny certyfikat jakości ISO. Szpital świadczy usługi z zakresu chirurgii ogólnej dla dorosłych, otolaryngologii, chirurgii urazowo-ortopedycznej, okulistyki. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę kompleksową. Kontrolą objęto oddziały szpitalne: urologii – 5 łóżek, urazowo - ortopedyczny - 5 łóżek, otolaryngologii – 5 łóżek, chirurgii ogólnej dla dorosłych – 5 łóżek, okulistyczny – 5 łóżek, chirurgii jednego dnia dla dorosłych – 5 łóżek, chirurgii jednego dnia dla dzieci – 4 łóżka, izbę przyjęć, poradnie specjalistyczne, pracownię badań RTG w zakresie stanu sanitarno - higienicznego, sanitarno-technicznego oraz przestrzegania procedur wewnętrzzakładowych. Skontrolowano także zaplecze szpitala, postępowanie z odpadami medycznymi, odpadami komunalnymi oraz z bielizną szpitalną.

W placówce funkcjonuje lokalna sterylizacja. W lokalnej sterylizatorni świadczone są usługi sterylizacji narzędzi również dla Niepublicznego Zakładu Specjalistycznej Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej "SALUS" ul. Zagorzynek 34 w Kaliszu.

Działalność z zakresu usług laboratoryjnych świadczy na terenie kontrolowanego podmiotu leczniczego punkt pobrań laboratorium diagnostycznego - Diagnostyka Sp. z o. o. ul. Prof. M. Życzkowskiego 16, 31-864 Kraków.

Uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli dotyczyły: uszkodzonej powierzchni malatury części metalowych oraz powierzchni tapicerki stołu operacyjnego, złego stanu sanitarno – technicznego mebli będących na wyposażeniu lokalnej sterylizacji (rozwarstwione, uszkodzone

drzwi szafki pod zlewem) oraz na parterze w ciągu komunikacyjnym poczekalni dla pacjentów niewielka szczelina w powierzchni podłogi. W oddziale zabiegowym wspólnym dla oddziałów: urologicznego, urazowo-ortopedycznego, okulistycznego, otolaryngologicznego, chirurgicznego jednodniowego dla dzieci i dla dorosłych, chirurgii ogólnej pojedyncze przeterminowane strzykawki.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli kompleksowej wydana została decyzja płatnicza za przeprowadzone czynności kontrolne.

Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie ww. nieprawidłowości w całości.

Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o.

ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

Podmiot leczniczy prowadzi działalność z zakresu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne. Rodzaj świadczonych usług: badania lekarskie, czynności pielęgnacyjne, pomiary ciśnienia tętniczego krwi, tętna oraz temperatury, EKG, karmienie przez sondę, zmiana opatrunku, wlewy dożylnie, iniekcje dożylnie, podskórne, pobieranie materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, cewnikowanie pęcherza moczowego, odsysanie z drzewa oskrzelowego, sztuczna wentylacja. W danym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podmiot leczniczy posiada 105 łóżek, w tym 12 wentylowanych zlokalizowanych na:

- parterze: 2 sale dwuosobowe, 1 sala trzyosobowa, 1 sala czteroosobowa, 8 sal pięćosobowych (łącznie 51 łóżek),
- pierwszym piętrze: 1 sala jednoosobowa, 4 sale dwuosobowe, 15 sal trzyosobowych (łącznie 54 łóżka).

Pokoje są po generalnym malowaniu, usunięto również nierówności podłogi na korytarzu (I piętro budynku) i wyłożono nową wykładziną. Odstępy między łózkami umożliwiają swobodny dostęp do pacjentów, dostęp między nimi jest zapewniony z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych. Jeden węzeł sanitarny wspólny jest dla dwóch pokoi.

Wszystkie pokoje łóżkowe wyposażone są w umywalki z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem w płynie, pojemniki z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemniki na zużyte ręczniki. W dniu kontroli w podmiocie leczniczym przebywało 93 pacjentów, w tym 10 wentylowanych.

W placówce opracowane są i wdrożone procedury higieniczne. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny dobry. W zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym stosowana jest płynoterapia w systemie zamkniętym. Wprowadzony jest zamknięty system pobierania krwi - umowa z Diagnostyką sp. z o. o. w Kaliszu. Podmiot leczniczy korzysta na zasadzie umowy o współpracy z sali rehabilitacyjnej mieszczącej się w tym samym budynku, a należącej do NZS i POZ „MEDYK”. Obiekt usytuowany jest w budynku przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada własną kotłownię gazową.

Ponadto Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 1 kontrolę tematyczną w związku z wystąpieniem patogenów alarmowych (*Clostridium difficile*, *Klebsiella pneumoniae* MBL, *Klebsiella oxytoza* MBL).

Wydano doraźne zalecenia: bieliznę osobistą pacjenta izolowanego z powodu zakażenia biologicznym czynnikiem chorobotwórczym o szczególnej zjadliwości lub oporności BCA (piżama, koszula nocna pacjenta) oddawać do prania w pralni z barierą mikrobiologiczną, do osuszania ciała pacjenta stosować ręczniki jednorazowe wyrzucane po każdym użyciu lub stosować ręczniki tekstylne zapewnione przez podmiot leczniczy, dedykowane dla pacjenta, wymieniane po każdym użyciu.

Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Wojewódzki Szpital Zespolony im L. Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Budynek Szpitala przy ul. Poznańskiej 79

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg sieciowy Kalisz.
2. Jakość wody pod względem fizyko-chemicznym oraz pod względem bakteriologicznym – dobra. Jakość wody w szpitalu jest monitorowana na bieżąco (1 x w miesiącu pod względem bakteriologicznym oraz 1 x na rok pod względem fizyko-chemicznym).

W roku 2024 nie odnotowano przekroczeń analizowanych parametrów jakości wody. Woda ciepła jest podgrzewana przez własną kotłownię oraz poprzez wykorzystanie energii słonecznej (instalacja solarna). W 2024 roku została wykonana 1 kontrola poborowa wody ciepłej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która nie wykazała przekroczeń liczby *Legionella sp.* W ramach kontroli wewnętrznej w 2024 roku nie zostały wykonane kontrole poborowe w celu analizy liczby *Legionella sp.* w wodzie ciepłej.

3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia są dwa zbiorniki retencyjne o pojemności 1000 m³. każdy. Ilość wody uzdatnionej w zbiornikach wystarcza na zaopatrzenie szpitala przez okres 12 dób.
4. W 2024 roku nie wykonano badań jakości wody ze źródła rezerwowego obiektu.
5. W minionym roku nie zanotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej. Nie zgłoszono awarii sieci, nie prowadzono również modernizacji.

Budynki Szpitala przy ul. Toruńskiej 7

1. Szpital jest zaopatrywany w wodę z wodociągu sieciowego Kalisz.
2. Jakość wody zaopatrującej obiekt pod względem fizyko-chemicznym oraz bakteriologicznym – dobra. W analizowanym roku wykonano na obiekcie 3 kontrole w ramach analizy wody ciepłej względem ilości *Legionella sp.* (w tym 1 kontrola urzędowa w ramach nadzoru tutejszego organu). Badania próbek wody wykazały przekroczenie dopuszczalnej wartości bakterii *Legionella sp.* na dwóch punktach poborowych. W jednym z obiektu stwierdzono średnie skażenie obiegu, natomiast w drugim obiegu stwierdzono wysokie skażenie. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych dokonano ponownego poboru próbek w ramach kontroli wewnętrznej. Pobór wykazał ponowne przekroczenie w przypadku wcześniejszego średniego skażenia sieci. Natomiast w przypadku wysokiego skażenia sieci, odnotowano poprawę jakości wody niewykazującej przekroczeń parametru *Legionella sp.* Kolejne pobory próbek wody planowane są na rok 2025.
3. Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi zbiornik wody o pojemności 50 m³ gromadzący wodę wodociągową, która poddawana jest dodatkowemu uzdatnianiu w szpitalnej stacji uzdatniania wody. Po uzdatnieniu woda magazynowana jest w zbiorniku wody uzdatnionej o pojemności 500 m³. Woda uzdatniana poddawana jest dezynfekcji poprzez dozowanie podchlorynu sodu. Ilość wody uzdatnionej w zbiorniku wystarcza na zaspokojenie potrzeb szpitala na okres 4 dób.

Istnieje również możliwość bezpośredniego podawania wody z sieci wodociągu kaliskiego z innego przyłącza z pominięciem zbiorników zapasowych i szpitalnej stacji uzdatniania wody.

W związku z wykazanymi przekroczeniami w ramach prowadzonego nadzoru Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 1 decyzję płatniczą za przeprowadzone czynności kontrolne.

1. W 2024 roku nie wykonano badań jakości wody ze źródła rezerwowego obiektu.
2. W minionym roku nie zanotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej. Nie zgłoszono awarii sieci, nie prowadzono również modernizacji. W przypadku wystąpienia przekroczeń liczby *Legionella sp.* przeprowadzono przegrzanie sieci wewnętrznej obiektu.

KALMEDICA Sp. z o. o., ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
2. W 2024 roku przeprowadzono dwie kontrole wewnętrzne jakości wody ciepłej. W obydwóch przypadkach nie stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznej ilości *Legionelli sp.*
3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę są 4 zbiorniki polietylenowe ELBI, każdy o pojemności 2000 l.
4. W ubiegłym roku nie przeprowadzono analizy jakości wody rezerwowego źródła zaopatrzenia wymienionego w punkcie 3.
5. W 2024 roku nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie prowadzono również modernizacji.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o., ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
2. W 2024 roku nie przeprowadzono kontroli wewnętrznych jakości wody ciepłej.
3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zbiornik zapasowy o pojemności 10 m³.
4. W ubiegłym roku nie przeprowadzono badań jakości wody z zbiornika zapasowego.
5. W 2024 roku nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie przeprowadzono również modernizacji.

4.2.3. Sterylizacja

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Szpital posiada w swojej strukturze centralną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię. Najbardziej popularną metodą sterylizacji w placówce jest autoklawowanie oraz sterylizacja plazmowa sprzętu termolabilnego. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji przedstawia tabela 17.

Tab.17. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kaliszu

Nazwa	Typ	Rok produkcji	Producent
Sterylicator parowo-formaldehydowy	GE 2612 ERC-2	1999	Getinge
Sterylicator parowy Getinge	HS 6613EM-2	2005	Getinge
Sterylicator plazmowy	STT-RRAD 100S	2008	Johson- Johson
Sterylicator parowy Getinge	HS 6613EM-2	2015	Getinge
Sterylicator parowy STATIM 7000	STATIM 7000	2013	SciCan

Laboratorium mikrobiologiczne wyposażone jest w 2 urządzenia sterylizujące:

- sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1986
- sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1989.

Nieprawidłowości w zakresie sterylizacji nie stwierdzono.

KALMEDICA Sp. z o. o., ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz

Zakład posiada w swojej strukturze lokalną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię na bloku operacyjnym przy sali operacyjnej okulistycznej. Wyposażenie w sterylizatory: sterylizatory parowe 5 sztuk typu MELAG (4 sterylizatory - rok produkcji 2011 i 1 sterylizator z 2012 roku).

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o.o.

ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

Podmiot zawarł umowę na wykonywanie usług sterylizacyjnych w dniu 01.01.2013 roku z KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71-75 na czas nieokreślony.

W świetle obowiązujących przepisów kierownicy podmiotów leczniczych zobligowani są do zapewnienia warunków skutecznej sterylizacji oraz prowadzenia dokumentacji procesów sterylizacji. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas prowadzonych kontroli aktualizują rejestr urządzeń sterylizujących, kontrolują dokumentację procesów sterylizacji oraz prawidłowość kontroli wewnętrznej procesu sterylizacji.

4.2.4. Żywnienie pacjentów w szpitalu

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Posiłki przygotowywane są w kuchni własnej. W zakresie żywienia stosuje się zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz systemu HACCP. Opracowane są wymagane instrukcje, procedury, prowadzone są rejestry i zapisy z zakresu tych praktyk. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu, ul. Toruńska 7, 62-800 Kalisz

Posiłki dla pacjentów porcjowane są do pojemników termo jednorazowych – zgrzewanych (diety) oraz są przywożone w bemarach (wydawane dla pacjenta na talerz – talerze przyjeżdżają z kuchni szpitalnej przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu). Transportowane są środkami transportu posiadającymi decyzję zatwierdzającą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu. Ilość dostarczanych posiłków jest ustalana z przedstawicielem szpitala tego samego dnia kiedy posiłki są do niego dostarczane (3 razy dziennie). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” Sp. z o. o. ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

Obiekt to centrum opieki długoterminowej, gdzie wydawane są posiłki pacjentom, przygotowywane w pomieszczeniach kuchennych Domu Seniora "Bursztynowe Zacisze" ul. Leśna 1, 62-850 Lisków. Posiłki przywożone są w bemarach, w termicznych opakowaniach przeznaczonych do transportu, które są bezpośrednio przekładane na wysterylizowane wózki i trafiają na oddział. Ilość dostarczanych posiłków jest ustalana z przedstawicielem szpitala tego samego dnia kiedy posiłki są do niego dostarczane (śniadanie, obiad, kolacja). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

KALMEDICA sp. z o.o., ul. Częstochowska 71-75, 62- 800 Kalisz

Kontroli poddano pomieszczenie kuchenne, pomieszczenie mycia i dezynfekcji wózka gastronomicznego. Posiłki przygotowywane są przez firmę cateringową około 10 razy do roku, kiedy na oddziale znajdują się pacjenci po zabiegu wstawienia endoprotezy. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów

Wojewódzki Szpital Zespólny im. L. Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Na stanowiskach pracy opracowane i wdrożone są procedury z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z odpadami komunalnymi i odpadami medycznymi.

Szpital przy ul. Poznańskiej 79

Postępowanie z odpadami komunalnymi

Prowadzona jest segregacja odpadów, odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Szpital przy ul. Poznańskiej posiada 1 kontener o pojemności 8 m³ służący do składowania opakowań z papieru i tektury, 2 pojemniki typu IGLO o pojemności 2,5 m³ służące składowaniu opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych, 1 prasę mechaniczną o pojemności 10 m³. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu, na utwardzonej powierzchni, zabezpieczone metalowym płotem, zamykane. Odpady komunalne odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” z Kalisza ul. Bażancia 1a. Odbiór odpadów komunalnych stałych w postaci sprasowanej odbywa się 1 raz w tygodniu (każdy czwartek) oraz jeżeli zajdzie taka potrzeba na wezwanie telefoniczne. Odbiór odpadów segregowanych makulatury 2 razy w tygodniu, odbiór odpadów segregowanych szkła i tworzyw sztucznych na każde zgłoszenie telefoniczne w ciągu 24 godzin. Teren wokół budynków utrzymany w porządku i czystości, zagospodarowany zielenią. Nieprawidłowości ww. zakresie nie stwierdzono.

Postępowanie z odpadami medycznymi.

Na terenie szpitala wytwarzane są odpady medyczne o kodach: 180101, 180102*, 180103*, 180104, 180106*, 180108*, 180109. Obiekt ma opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi dotyczące selektywnego zbierania odpadów w miejscu ich powstawania. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb.

Odpady są magazynowane w wydzielonym pomieszczeniu: Punkcie Składowania Odpadów Medycznych, spełniającym wymagania określone w obowiązujących przepisach (powierzchnie łatwe do dezynfekcji, woda bieżąca). Odpady o kodzie 180106* magazynowane są w wydzielonym pomieszczeniu.

Transportem wewnętrznym (dwa razy dziennie, z bloku operacyjnego wg potrzeb) zajmują się pracownicy Izan + Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Żabiniec 46, Naprzód Hospital Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 oraz Naprzód Service Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź, stosowane są środki ochrony osobistej. Do transportu wewnętrznego odpadów służą wózki z pojemnikami z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, myte i dezynfekowane po każdym użyciu przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie. Odpady transportuje i utylizuje zgodnie z umową Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o. w Koninie ul. Sulańska. Odpady medyczne przekazywane są do utylizacji 1 raz dziennie. Odbiorca posiada zezwolenie w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów wydane decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego o Nr DSR.IV.7243.23.2012. Numer rejestrowy 000013719 NIP 000159618. Karty przekazania odpadów oraz karty ewidencji odpadów dostępne są do wglądu w Dziale Logistyki. Do odbioru odpadów medycznych używane są pojemniki typu 240 l, które są codziennie dezynfekowane przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie. Przedstawiono do wglądu karty przekazania odpadów zawierające informacje dotyczące przekazywania odpadów oraz urzędowe poświadczenie odbioru sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2023 - nr w rejestrze systemu BDO: 000159618. Nieprawidłowości podczas kontroli w zakresie gospodarki odpadami medycznymi nie stwierdzono.

Szpital przy ul. Toruńskiej 7

Postępowanie z odpadami komunalnymi

Odbiór i wywóz odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych prowadzony jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółkę Akcyjną z siedzibą w Kaliszu przy ul. Bażanciej 1 A.. Na terenie Szpitala prowadzona jest segregacja odpadów: frakcje zmieszane, papier, tektura i szkło. Odpady komunalne są prasowane, gromadzone w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Szpital przy ul. Toruńskiej 7 posiada 1 kontener o pojemności 8 m³ służący do składowania opakowań z papieru i tektury, 2 pojemniki typu IGLO o pojemności 2,5 m³ służące składowaniu opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych, 1 prasę mechaniczną o pojemności 10 m³. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu o utwardzonej powierzchni. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budzi zastrzeżeń.

Odbiór odpadów komunalnych w postaci sprasowanej oraz odbiór odpadów segregowanych makulatury odbywa się raz na 3 tygodnie lub na każde zgłoszenie telefoniczne w ciągu 24 godzin. Odbiór odpadów segregowanych szkła i tworzyw sztucznych na każde telefoniczne zgłoszenie w ciągu 24 godzin od zgłoszenia. Otoczenie utrzymane w należytej czystości.

W szpitalu nie ma prosektorium, zwłoki przez 2 godziny od śmierci przechowywane są w miejscu zgonu, po upływie 2 godzin transportowane są na sekcję ze szpitala przy ul. Toruńskiej 7 do Zakładu Patomorfologii Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 Kalisz przez pracowników Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych PUK SA ul. Bażancia 1a 62-800 (umowa świadczenia usługi w zakresie przewozu zwłok na sekcję ze Szpitala przy ul. Toruńskiej 7 do Zakładu Patomorfologii Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu). Odbioru zwłok Zleceniodawca dokonuje całodobowo po zgłoszeniu telefonicznym pracownika Szpitala z miejsca odbioru tj. wskazanego Oddziału Szpitala. Nieprawidłowości ww. zakresie nie stwierdzono.

Postępowanie z odpadami medycznymi

Usługę w zakresie odbioru, transportu i utylizacji odpadów medycznych realizuje Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Koninie przy ul. Sulańskiej 11, 62-510 Konin. Odpady gromadzone są selektywnie w pojemnikach i workach foliowych jednorazowego użytku spełniających normy określone w stosownych przepisach. Odpady odpowiednio oznaczone i zabezpieczone, przechowywane są w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu odrębnego budynku, tzw. punkcie składowania odpadów medycznych, w sąsiedztwie hydroforni. Prowadzony jest rejestr temperatur. Podczas kontroli stwierdzono, iż temperatura w pomieszczeniu wynosiła 10°C. Odbiór odpadów medycznych i niebezpiecznych odbywa się transportem Wykonawcy 3 razy w tygodniu (w poniedziałek, środę, piątek w godz. od 09:00 do 13:00) lub w wyjątkowych sytuacjach na telefoniczne zlecenie Zamawiającego. Każdorazowy odbiór odpadów potwierdzony jest na karcie przekazania odpadów w systemie BDO.

Transportem wewnętrznym (1 lub 2 razy dziennie, w zależności od potrzeb) zajmują się pracownicy Konsorcjum Firmy sprzątającej: Izan + Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków – Lider Konsorcjum; Naprzód Service Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126, lok. 202, 91-204 Łódź; Naprzód Hospital Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126, lok. 202, 91-204 Łódź. Personel stosuje środki ochrony osobistej dobrane odpowiednio do zagrożenia. Do transportu wewnętrznego odpadów służą pojemniki z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej.

Pojemniki plastikowe, zbiorcze do transportu odpadów medycznych, w ilości 8 sztuk każdy o pojemności 240 l oraz 3 szt. o pojemności 660 l służące do magazynowania odpadów medycznych są własnością Firmy odbierającej odpady – myte i dezynfekowane po każdym użyciu przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie. Przedstawiono do wglądu comiesięczne protokoły z procesów mycia i dezynfekcji pojemników do gromadzenia odpadów medycznych. Czyste pojemniki są przechowywane w wyznaczonym pomieszczeniu budynku głównego szpitala, w części piwnicznej. W podmiocie leczniczym wytwarzane są odpady medyczne o kodach: 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 04, 18 01 06*, 18 01 08*, 18 01 82*. Obiekt ma opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Przedstawiono do wglądu karty przekazania odpadów zawierające informacje dotyczące przekazywania odpadów oraz urzędowe poświadczenie odbioru sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2023 - nr w rejestrze systemu BDO wytwórcy odpadów 000159618.

Nieprawidłowości w ww. zakresie nie stwierdzono.

KALMEDICA Sp. z o. o., ul. Częstochowska 71 – 75, 62-800 Kalisz

Postępowanie z odpadami komunalnymi

Prowadzona jest segregacja odpadów, odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu, na utwardzonej powierzchni, zabezpieczone w ogrodzonej płotem metalowym altanie śmietnikowej. Dodatkowo w wydzielonych pojemnikach gromadzona jest makulatura. Odpady komunalne odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” z Kalisza ul. Bażancia 1a, makulatura przez FHU „CARLO” ul. Wrocławska 129, 62-800 Kalisz. Teren wokół budynków utrzymany w porządku i czystości, utwardzony kostką brukową (parkingi, ciągi komunikacyjne) zagospodarowany zielenią, sprzątnięty we własnym zakresie.

Postępowanie z odpadami medycznymi

Wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180102*, 180103* oraz 18 01 04, których odbiorem i transportem zajmuje się firma EKOMED Piotr Wojciechowski ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60, 62-800 Kalisz. Odpady medyczne o ostrych końcówkach i krawędziach zbierane są do sztywnych pojemników odpornych na przekłucie, pozostałe odpady zbierane są do worków koloru czerwonego, wyłożonych w pojemnikach.

Po każdym zabiegu operacyjnym odpady medyczne usuwane są do brudownika przechowywane od 24 do 72 godz. i przekazywane do utylizacji na wezwanie telefoniczne. Sale operacyjne mają bezpośrednie połączenie z częścią brudną bloku operacyjnego (brudownikiem) w celu usuwania zużytych materiałów, z zachowaniem ruchu jednokierunkowego. Na stanowisku pracy w gabinetach lekarskich poradni specjalistycznych odpady medyczne przechowywane są do 72 godz. Odpady są magazynowane w brudowniku części bloku operacyjnego oraz w wydzielonym pomieszczeniu w chłodziarce. W miejscu magazynowania przechowywane są do 2 - 3 dni. Obiekt ma opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi dotyczącą selektywnego zbierania odpadów w miejscu ich powstawania. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Transportem wewnętrznym (jeden raz dziennie, z bloku operacyjnego wg potrzeb) zajmują się pracownicy szpitala, stosowane są środki ochrony osobistej. Do transportu wewnętrznego odpadów służą pojemniki z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, myte i dezynfekowane po każdym użyciu. Odpady odbierane są 3 razy w tygodniu na podstawie kart przekazania odpadu. Przedstawiono do wglądu karty przekazania odpadów medycznych oraz sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2023 - nr w rejestrze systemu BDO wytwórcy 000086194.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w zakresie gospodarki odpadami medycznymi nie stwierdzono.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o.

ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

Postępowanie z odpadami komunalnymi

Prowadzona jest segregacja odpadów. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach (1 prasokontener) utrzymanych w należyтым stanie sanitarno - techniczno - porządkowym. Kontenery i pojemniki usytuowane są na utwardzonym podłożu w wydzielonym, ogrodzonym drewnianym płotem, zadaszonym terenie. Dodatkowo w wydzielonych pojemnikach gromadzone są: plastik, makulatura i szkło. Odpady komunalne odbierane są przez Firmę Usługowo – Handlową JARTEX w Kaliszu ul. Zakopiańska 12, 62-800 Kalisz oraz firmę PHU CARLO ul. Wrocławska 129, 62-800 Kalisz. Teren wokół budynków utrzymany w porządku i czystości, zagospodarowany zielenią, sprzątaný we własnym zakresie.

Postępowanie z odpadami medycznymi.

W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Wytwarzane są odpady o kodzie 18 01 03* oraz 18 01 04. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Odpady na stanowisku pracy przechowywane są do 12 godzin, następnie magazynowane są w chłodziarce, w brudowniku i przekazywane średnio co 2-4 dni firmie PHU EPAK ul. Górnośląska 77/52 z Kalisza. Odpady medyczne unieszkodliwia Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o.o. ul. Sulańska 11 z Konina. Prowadzony jest rejestr temperatur. Transportem wewnętrznym zajmują się pracownicy podmiotu leczniczego. Stosowane są środki ochrony osobistej. Do transportu wewnętrznego odpadów służą wózki z pojemnikami z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, po każdym użyciu myte i dezynfekowane. Prowadzony jest systematycznie rejestr mycia i dezynfekcji pojemników do transportu wewnętrznego odpadów medycznych. Przedstawiono do wglądu: karty przekazania odpadów wraz z informacją potwierdzającą unieszkodliwienie medycznych odpadów zakaźnych oraz sprawozdanie o wytwarzaniu odpadów i sposobach gospodarowania odpadami za rok 2023 - nr w rejestrze BDO wytwórcy odpadów 000478001.

Nieprawidłowości podczas kontroli w zakresie gospodarki odpadami medycznymi nie stwierdzono.

4.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną szpitalną we wszystkich placówkach określają opracowane procedury, które są wdrożone do stosowania w poszczególnych oddziałach.

W Wojewódzkim Szpitalu Zespólnym im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańska 79 oraz przy ul. Toruńskiej 7 - Pralnia szpitalna świadczy profesjonalne usługi prania i konserwacji bielizny wyłącznie dla oddziałów szpitalnych szpitala przy ul. Poznańskiej 79 oraz przy ul. Toruńskiej 7, a także mycia i dezynfekcji sprzętu transportowego do przewożenia pranej bielizny, z zachowaniem najwyższych rygorów sanitarnych. Powstała po przebudowie części pomieszczeń byłej pralni w budynku techniczno-gospodarczym na poziomie parteru, który stanowi zintegrowane zaplecze techniczno-usługowe szpitala i połączony jest z tunelem komunikacyjno-instalacyjnym z głównym zespołem szpitalnym przy ul. Poznańskiej 79. W przypadku awarii pralni szpitalnej zawarto umowę na usługi pralnicze z PRALNIĄ „LUBOŃ” Sp. z o. o., Sp. K., ul. Szkolna 1 B, 62-030 Luboń.. Usługi pralnicze obejmują pranie bielizny szpitalnej i operacyjnej oraz odzieży ochronnej i roboczej.

W KALMEDICA Sp. z o.o. ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz świadczy usługi pralnicze
Pralnia MEDIX-INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz.

W Niepublicznym Zakładzie Specjalistycznej i Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS Kalisz ul. Zagorzynek 34 – usługi pralnicze świadczy Pralnia MEDIX-INWEST Sp. z o.o., ul. Majkowska 13 a, 62-800 Kalisz.

W danym roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę bieżącego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń pralni: MEDIX INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz oraz pralni szpitalnej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79.

MEDIX INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz

Pomieszczenia pralni zlokalizowane są w budynku „Pałacyk” w pomieszczeniach poniżej poziomu terenu. Pralnia ma wydzielone odrębne wejście.

Pralnia posiada opinie sanitarne z dnia 03.07.2015 roku nr ON.NS.72.1.29.2015 oraz z dnia 22.07.2015 roku nr ON.NS.71.1.30.2015 wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu opiniujące pozytywnie pod względem sanitarnym i technicznym pomieszczenia i urządzenia przedmiotowego obiektu, a także środek transportu przeznaczony do przewozu bielizny czystej i brudnej dopuszczony do użytkowania opinią sanitarną z dnia 29.06.2017 roku nr ON.HK.423.13.1.2017. Zajmuje się praniem bielizny medycznej, hotelowej, gastronomicznej i odzieży roboczej z zakładów pracy. W czasie wykonywania czynności kontrolnych Pralnia świadczyła usługi pralnicze dla 29 placówek medycznych, w tym dla: Wojewódzkiego Zakładu Opieki Psychiatrycznej Sp. z o. o. Sokołówka 1, 62- 840 Koźminek, Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu, ul. Kaszubska 9 oraz 15 partnerów biznesowych reprezentujących hotele/gastronomie. Asortyment hotelowy, gastronomiczny nie ma bezpośredniego kontaktu z bielizną z sektora służby zdrowia.

W przedmiotowej pralni wydzielone są strefy: czysta i brudna, zapewniające całkowite wyeliminowanie stykania się bielizny czystej z brudną oraz pracowników z tych dwóch stref. Pralnia posiada barierę higieniczną wyposażoną w trójstopniową śluzę higieniczną, co pozwala na świadczenie usług prania bielizny z zachowaniem reżimu sanitarnego dla procesów dezynfekcji i prania, niezależnie od asortymentu i stopnia skażenia bielizny.

Między strefą czystą i brudną urządzona jest śluza szatniowa składająca się z szatni brudnej, zespołu sanitarnego z natryskiem, ustępem i umywalką oraz wyposażeniem do dezynfekcji rąk, szatni czystej.

Stosowana jest kodyfikacja worków w zależności od pranej bielizny. W pralni wydzielony jest magazyn czystej bielizny. W magazynie czysta bielizna po złożeniu, zabezpieczona jest przed wtórnym zanieczyszczeniem poprzez zapakowanie w przezroczyste worki foliowe. Pralnia wyposażona jest w 2 pralnice wmontowane w ścianę dzielącą pralnię na dwie strefy. Dozowanie produktów chemicznych – środków do prania w procesie prania odbywa się automatycznie za pomocą pomp, gdzie dalej transportowane są do pralnic. Środki do prania są przechowywane w oznakowanym magazynie. Sposób przechowywania tych produktów jest zgodny z zasadami zawartymi w kartach charakterystyki mieszanin niebezpiecznych.

Placówka posiada opracowane procedury higieniczne. Pracownicy pisemnie potwierdzili zapoznanie się z obowiązującymi procedurami.

Stan sanitarno – techniczny wraz z wyposażeniem pomieszczeń na dzień kontroli nie budził zastrzeżeń.

PRALNIA SZPITALNA - Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Pralnia rozpoczęła usługi pralnicze w grudniu 2021 roku – przeprowadzono kontrolę pomieszczeń pralni w ramach kontroli kompleksowej szpitala.

Zakładana zdolność przerobowa pralni wynosi 21 000 kg suchej bielizny/miesiąc w zakresie prania bielizny szpitalnej z jednoczesną dezynfekcją termicznie – chemiczną. Pralnia świadczy usługi w systemie jednozmianowym od poniedziałku do piątku wg harmonogramu z uwzględnieniem ruchomego czasu pracy w godzinach od godz. 6.00 do godz. 16.00 oraz w soboty na zasadzie dyżuru od godz. 7.00 do 15.00. Zatrudnienie w pralni – ogółem: 9 osób.

W przedmiotowej pralni wydzielone są strefy: „czysta” i „brudna” zapewniające całkowite wyeliminowanie stykania się bielizny czystej z brudną oraz pracowników z tych dwóch stref. Pralnia posiada barierę higieniczną wyposażoną w trójstopniową szluzę higieniczną, co pozwala na świadczenie usług prania z zachowaniem reżimu sanitarnego dla procesów dezynfekcji prania niezależnie od asortymentu i stopnia skażenia bielizny. Strefa „czysta” i „brudna” pralni podłączona jest do oddzielnych systemów wentylacyjnych.

Przyjęcie do pralni oraz wydanie z pralni bielizny szpitalnej „brudnej” i „czystej” – następuje przez system oparty na technologii RFID umożliwiający bezdotkowy odczyt bielizny pozostającej w workach poprzez umieszczone w asortymencie bielizny szpitalnej znaczniki RFID; przy pomocy tagów następuje identyfikacja, liczenie i ewidencja asortymentu przyjmowanej bielizny brudnej oraz wydawanej bielizny czystej.

Rozchód czystej i brudnej bielizny na poszczególne oddziały szpitalne prowadzony jest w formie elektronicznej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zaopatrzenia w bieliznę szpitalną. Środki do prania dobrane właściwie, posiadają aktualne daty ważności i atesty PZH. W danym roku sprawozdawczym w wyniku przeprowadzonej kontroli bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń pralni przez Sekcję Higieny Komunalnej stwierdzono nieprawidłowości w: strefie „brudnej”, strefie „czystej”, służbie szatniowej oraz pomieszczeniu mycia i dezynfekcji pojemników i wózków do transportu.

Uchybienia dotyczyły: uszkodzonej powierzchni glazury podłogowej oraz uszkodzonej malatury ścian, sufitu (ubytek w płycie kasetonu), braku ciągłości płytek przypodłogowych łączących ścianę z glazurą podłogową złego stanu sanitarno – technicznego (strefa „czysta” i strefa „brudna”) oraz nieszczelność rur hydraulicznych pod brodzikiem w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji pojemników i wózków do transportu. Ponadto w części zespołu sanitarnego służy szatniowej brak przy umywalce baterii uruchamianej bez kontaktu z dłonią, co jest niezgodne z opracowaną procedurą systemu Zarządzania Jakością Szpitala oraz rekomendacją Ministra Zdrowia zawartych w wytycznych w zakresie wymogów prawidłowego funkcjonowania pralni dla podmiotów świadczących usługi pralnicze na rzecz podmiotów świadczących usługi lecznicze (szpitali) z dnia 9 listopada 2022 r.

W danym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą. Wykonano obowiązki decyzji z terminem realizacji do dnia 31.10.2024 roku. Pozostały do wykonania obowiązki decyzji z terminem realizacji do 28.02.2025 roku.

Środek transportu zewnętrznego do przewozu bielizny

Na wyposażeniu pralni znajduje się samochód marki Mercedes – Benz Sprinter nr rejestracyjny PK 82208 (przeгляд techniczny ważny do 10.05.2024 roku) - samochód posiada pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu z dnia 21.07.2022 roku dopuszczającą pojazd do transportu bielizny oraz odzieży szpitalnej.

Transport bielizny czystej i brudnej prowadzony jest rozdzielnie z zachowaniem zasady pierwszeństwa przewozu bielizny czystej, wykorzystywany jest wyłącznie do transportu bielizny szpitalnej pomiędzy budynkiem szpitala przy ul. Toruńskiej 7, a pralnią zlokalizowaną w budynku szpitala przy ul. Poznańskiej 79.

Bieżący stan sanitarno – techniczny pojazdu podczas kontroli nie budził zastrzeżeń.

Posiadanie i stosowanie procedur postępowania z bielizną szpitalną/odzieżą medyczną.

Wszystkie kontrolowane obiekty posiadają opracowane procedury postępowania z bielizną medyczną.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia (bielizna szpitalna, odzież szpitalna)

W 2 skontrolowanych obiektach lecznictwa zamkniętego stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie (WSZ im. L. Perzyny w Kalisz przy ul. Poznańska 79 i ul. Toruńskiej 7).

Pomimo posiadania przez szpital własnej pralni stwierdzono nieprawidłowe postępowanie z odzieżą roboczą pracowników medycznych - personel medyczny pierze odzież roboczą we własnym zakresie. W trakcie kontroli stwierdzono zbyt małą ilość kwitów zdawczo – odbiorczych przekazywanych do prania w stosunku do liczby zatrudnionych osób na poszczególnych oddziałach.

Wydano zalecenia wzmożenia nadzoru w oddziałach nad przestrzeganiem procedury „Postępowanie z bielizną czystą, brudną i skażoną w szpitalu”. Przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne.

4.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 26 placówek lecznictwa ambulatoryjnego (przychodnie, poradnie, zakłady rehabilitacji leczniczej), co stanowi 22 % ogółu placówek ujętych w ewidencji (118 podmiotów leczniczych).

Na 26 skontrolowanych placówek stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno - technicznego w 6 podmiotach leczniczych, co stanowi 23,1% skontrolowanych podmiotów leczniczych. Nieprawidłowości dotyczyły: złego stanu sanitarno - technicznego mebli i sprzętu medycznego uniemożliwiających ich mycie i dezynfekcję oraz złego stanu ścian i glazury/wykładzin podłogowych oraz braku pojemnika z ręcznikami jednorazowego użycia przy stanowisku mycia rąk. W pięciu przypadkach po przeprowadzeniu kontroli sprawdzających 2024 roku, stwierdzono wykonane uchybień w całości. W jednym przypadku obowiązuje decyzja administracyjna z terminem realizacji obowiązków w 2025 roku (Medyczne Laboratorium Diagnostyczne).

W wyniku przeprowadzonych kontroli bieżącego stanu sanitarno – technicznego na stwierdzone nieprawidłowości wydano 5 decyzji administracyjnych oraz 6 decyzji rachunkowych za przeprowadzone czynności kontrolne.

Dodatkowe informacje:

1. W jednym podmiocie leczniczym (Przychodnia Lekarska), którego Zarządcą obiektu jest Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych ul. Dobrzecka 18, 62-800 Kalisz (MZBM) zaplanowane prace remontowo – modernizacyjne na 2024 rok wykonano w całości.
2. Podmiot leczniczy objęty kontrolą sanitarną w 2023 roku z uwagi na niewykonanie w całości obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej nadal uznany jest jako obiekt o złym stanie sanitarno – technicznym (Zakład Rehabilitacji Leczniczej). Na wniosek strony tutejszy organ, wydał decyzję w przedmiocie prolongaty terminu usunięcia nieprawidłowości. Obecnie dany podmiot przygotowany jest na wykonanie obowiązku decyzji (wybrana firma budowlana, zabezpieczone środki finansowe), jednakże jak przedstawia kierownik podmiotu leczniczego we wniosku, prace remontowe byłyby bezcelowe z uwagi na planowany przez MZBM (właściciela budynku) generalny remont całego budynku przy ul. Wyszyńskiego 1 a w Kaliszu (w którym mieści się większa liczba podmiotów leczniczych). Prace remontowe prowadzone mają być przez MZBM po otrzymaniu środków finansowych z KPO w ramach projektu przeznaczonego dla jednostek niedochodowych w II półroczu 2025 roku na m.in. na wymianę instalacji hydraulicznej oraz izolację ścian zewnętrznych, które są główną przyczyną złego stanu technicznego ścian.

Kontrole przeprowadzone przez Sekcję Epidemiologii

Przeprowadzono 6 kontroli tematycznych w zakresie zgłaszania podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. Wydano zalecenia bezwzględnego dokonywania zgłoszeń w ustalonych terminach wszystkich przypadków podejrzeń lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej objętych obowiązkiem zgłaszania.

W dwóch przypadkach w związku ze stwierdzonymi uchybieniami nałożono mandaty karne w wysokości 200 zł każdy. W danym roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję w sprawie opłaty za przeprowadzone czynności kontrolne, a 1 decyzja w sprawie opłaty za przeprowadzone czynności kontrolne w 2024 roku zostanie wydana w 2025 roku.

4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Na 26 skontrolowanych placówek w 3 podmiotach leczniczych stwierdzono nieaktualną procedurę postępowania z brudną bielizną medyczną jednorazowego użytku, stanowi to 11,5 % ogółu placówek skontrolowanych. Brudna bielizna medyczna jednorazowego użytku o właściwościach niebezpiecznych usuwana jako odpad medyczny zakaźny.

W pozostałych przypadkach nieprawidłowości nie stwierdzono. Wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne.

4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Na 26 skontrolowanych placówek stwierdzono w danym roku sprawozdawczym nieprawidłowości dotyczące postępowania z odpadami medycznymi stwierdzono w 5 podmiotach leczniczych (w tym 3 o charakterze świadczeń ambulatoryjnych w zakresie stomatologii), stanowi to 19, 2% ogółu placówek skontrolowanych. Nieprawidłowości dotyczyły:

1. gromadzenia odpadów w miejscu wytwarzania (3 obiekty) tj.:
przepełnienia powyżej 2/3 objętości pojemników na odpady medyczne, braku pełnego, prawidłowego oznakowania identyfikującego na pojemnikach/workach z odpadami medycznymi w miejscu ich powstania;
2. miejsca magazynowania (2 obiekty) tj.:
brudnej wewnętrznej/zewnętrznej powierzchni przenośnego urządzenia chłodniczego, braku na wyposażeniu termometru do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia chłodniczego; braku dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnika na czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe w sąsiedztwie przenośnego urządzenia chłodniczego, w pomieszczeniu wstępnego magazynowania odpadów ubytek w glazurze ściennej uniemożliwiający mycie i dezynfekcję;
3. braku środka transportu wewnętrznego odpadów medycznych z miejsca ich powstawania do miejsca wstępnego magazynowania (1 obiekt);
4. nieaktualnej procedury postępowania z odpadami medycznymi, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa (3 obiekty).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostały nałożone 2 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 600 złotych. Po przeprowadzonych kontrolach sprawdzających stwierdzono wykonanie w całości ww. nieprawidłowości. W trakcie kontroli zwracano uwagę na niewłaściwą klasyfikację odpadów medycznych nie niebezpiecznych. Odpady medyczne nie niebezpieczne o kodzie 18 01 04 kwalifikowano jako odpady zakaźne o kodzie 18 01 03*. Wydano doraźne zalecenia oraz przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne zastosowania się do zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10) tj. o kodzie 18 01 04 czyli odpadów medycznych nieposiadających właściwości niebezpiecznych oraz na temat warunków wstępnego magazynowania tych odpadów wynikającego z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975).

Na terenie miasta Kalisza i powiatu kaliskiego w danym roku sprawozdawczym działało siedem specjalistycznych firm zajmujących się transportem odpadów medycznych:

1. Transport i Utylizacja Odpadów Medycznych „EKOMED” Piotr Wojciechowski, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60, 62-800 Kalisz. Nr zezwolenia na transport WGOŚ. 6233.2.2017 z dnia 28.12.2017 roku wydane decyzją Prezydenta Miasta Kalisza. Decyzja wydana na 10 lat lub krócej do czasu wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust.1 ustawy o odpadach; NIP 6181244009, REGON 250665042;
2. Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o. o., ul. Sulańska 11, 62-510 Konin; Nr zezwolenia na transport DSR-VI.724323/2012, wydane decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego, numer rejestrowy 000013719, NIP 6652223120; REGON 310335806, KRS 0000138271;
3. P.H.U. „EPAK” ul. Górnośląska 77/50, 62-800 Kalisz. Nr zezwolenia na transport WSRK. 6233.13.206 wydany decyzją Prezydenta Miasta Kalisza; NIP 6181083109, REGON 251524875, KRS 0000600014;
4. P.P.H.U. „MARDO” Jolanta Janiak, ul. Wiejska 15, 62-580 Grodziec. Numer rejestrowy 000008539 nadany przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dniu 03.04.2018 roku Nr DSR-V-2.7034.733.2018; NIP 6651804300, REGON 300629390;
5. Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A. z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim, ul. Staroprzygodzka 138. Nr zezwolenia na transport RPŚ. 6230.16.2011, wydany decyzją Starosty Powiatu Ostrowskiego NIP 6221001188, REGON 250448570, KRS 0000020645;
6. REMONDIS Medison Sp. z o .o., ul. Puskina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza. NIP 6262478042, Regon 273738168, KRS 0000198239
7. MedWaste Marlena Szadek z siedzibą ul. Kościelna 3, 62 – 500 Konin. Decyzja nr OŚ.6233.1.2013 z dn. 18.01.2013 roku wydana przez Prezydenta Miasta Konina zezwalająca na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadami. NIP 6652696137, REGON 300645800.

4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W nadzorowanych podmiotach leczniczych czystość bieżąca była zachowana.

4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego

Na 26 skontrolowanych placówek stwierdzono w danym roku sprawozdawczym nieprawidłowości w ww. zakresie w 2 podmiotach leczniczych, co stanowi to 7,7 % ogółu placówek skontrolowanych. Uchybienia dotyczyły: w gabinecie lekarskim braku pojemnika z ręcznikami jednorazowego użycia przy stanowisku mycia rąk, złego stanu sanitarno – technicznego armatury baterii nad umywalką (znaczne odpryski znacznej części malatury, osady kamienia na perlatorze), pękniętej umywalki w pomieszczeniu sterylizacji.

4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Na 26 skontrolowanych placówek, w 1 podmiocie leczniczym (o charakterze świadczeń ambulatoryjnych w zakresie stomatologii stwierdzono nieprzestrzeganie procedury dekontaminacji sprzętu sterylnego, stanowi to 3,8 % ogółu placówek skontrolowanych. W gabinecie stomatologicznym stwierdzono na pojedynczych pakietach brak daty sterylizacji, pojedyncze pakiety zalane. Nieprawidłowość usunięto w trakcie kontroli.

W pozostałych podmiotach uchybień nie stwierdzono.

4.4. Praktyki lekarskie

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 11 placówek (1 indywidualna praktyka lekarzy dentyków, 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków oraz 7 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich), stanowi to 3,3 % ogółu placówek ujętych w ewidencji (332 podmioty).

W 2024 roku nieprawidłowości stwierdzono w 1 przypadku (ISPL Gabinet Stomatologiczny). Uchybienia dotyczyły złego stanu sanitarno – technicznego wyposażenia gabinetu stomatologicznego: uszkodzonej powierzchni mebli tj. - zardzewiała powierzchnia szafki pod zlewem, szafek na sprzęt medyczny, biurka, przerwana ciągłość tapicerki fotela stomatologicznego, zniszczona szklana powierzchnia stolika zabiegowego – ubytki w szkle zabezpieczone plastrem. Wydano decyzję administracyjną i decyzję rachunkową za podjęte czynności kontrolne. Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie obowiązków zawartych w decyzji w całości.

4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Na 11 skontrolowanych placówek w 1 podmiocie leczniczym stwierdzono nieaktualną procedurę postępowania z brudną bielizną medyczną jednorazowego użytku, stanowi to 9,1 % ogółu placówek skontrolowanych. Brudna bielizna medyczna jednorazowego użytku o właściwościach niebezpiecznych usuwana jako odpad medyczny zakaźny.

W pozostałych przypadkach nieprawidłowości nie stwierdzono. Wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne.

4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na niewłaściwą kwalifikację odpadów medycznych niebezpiecznych. Odpady medyczne niebezpieczne o kodzie 18 01 04 kwalifikowano jako odpady zakaźne o kodzie 18 01 03*. Wydano doraźne zalecenia oraz przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne zastosowania się do zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10) tj. o kodzie 18 01 04 czyli odpadów medycznych nieposiadających właściwości niebezpiecznych oraz na temat warunków wstępnego magazynowania tych odpadów wynikającego z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975).

4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W zakresie czystości pomieszczeń i porządku uchybień nie stwierdzono.

4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

W roku sprawozdawczym nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

4.5. Praktyki pielęgniarskie

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny ogółem 4 placówek, w tym 3 gabinety szkolne profilaktyki i pomocy przedlekarskiej (1 - indywidualna praktyka pielęgniarska, 2 - grupowa praktyka pielęgniarska) oraz 1 grupowa praktyka pielęgniarska w zakresie świadczeń domowej opieki pielęgniarskiej, co stanowi 8,2 % ogółu placówek ujętych w ewidencji (49 obiektów). Skontrolowane obiekty nie budziły zastrzeżeń.

4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nie dotyczy.

4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na niewłaściwą kwalifikację odpadów medycznych niebezpiecznych. Odpady medyczne niebezpieczne o kodzie 18 01 04 kwalifikowano jako odpady zakaźne o kodzie 18 01 03*. Wydano doraźne zalecenia oraz przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne dot. zastosowania się do zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10) tj. o kodzie 18 01 04 czyli odpadów medycznych nieposiadających właściwości niebezpiecznych oraz na temat warunków wstępnego magazynowania tych odpadów wynikającego z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975).

4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

Nie dotyczy.

4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Nie dotyczy.

4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Nie dotyczy.

4.6. Podsumowanie

1. W 2024 roku odsetek skontrolowanych podmiotów leczniczych ocenionych negatywnie wyniósł 25 % i jest wyższy w porównaniu z rokiem 2023 (17,7 %).
2. W roku sprawozdawczym 2024 odsetek skontrolowanych negatywnie ocenionych placówek niepublicznych jest niższy i wyniósł 25 % w stosunku do roku ubiegłego (26,3 %). Najwięcej zastrzeżeń budził stan sanitarny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, gdzie mimo prowadzonych w szerokim zakresie prac remontowych potrzeba poprawy stanu technicznego jest nadal duża.
3. Szpital publiczny nie zrealizował w całości zaleceń z Programu Dostosowawczego w celu dostosowania pomieszczeń do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r. poz. 739).

4. W związku z upływem terminu realizacji wszystkie zadania, które nie zostały zrealizowane do 31.12.2017 roku zostały ujęte w decyzjach administracyjnych i realizowane są sukcesywnie.
5. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w podmiocie wykonującym świadczenia zdrowotne o charakterze lecznictwa zamkniętego (1 kontrola interwencyjna w Wojewódzkim Szpitalu Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu - budynek przy ul. Poznańskiej 79 – dotyczyła szatni dla studentów. W przypadku praktyk ambulatoryjnych i praktyk zawodowych w 2024 roku nie zgłaszano skarg w zakresie wykonywanych świadczeń zdrowotnych;
6. Przeprowadzono kontrole stanu sanitarno – technicznego czterech pojazdów do transportu chorych oraz jednego pojazdu do transportu bielizny szpitalnej. Nieprawidłowości stanu sanitarno – technicznego stwierdzono w 1 przypadku (pojazd do transportu chorych jednostki organizacyjnej WSZ w Kaliszu– pogotowia ratunkowego w Stawiszynie);
7. W 2024 roku przeprowadzono 3 pobory próbek wody ciepłej w zakresie analizy bakterii *Legionella sp.* W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydana została decyzja płaćnicza za przeprowadzone czynności kontrolne (szpital publiczny przy ul. Toruńskiej 7). W przypadku wystąpienia przekroczeń liczby *Legionella sp.* przeprowadzono przegrzanie sieci wewnętrznej obiektu;
8. W skontrolowanych podmiotach leczniczych poza 1 przypadkiem (szpital publiczny) nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia raportów kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 100 poz. 646).
9. W danym roku sprawozdawczym za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 3 mandaty karne na łączną kwotę 700 zł. (nieprawidłowa gospodarka odpadami medycznymi – świadczenia ambulatoryjne; nieprzestrzeganie procedury sprzątania – firma sprzątająca świadcząca usługi dla szpitala publicznego);
10. W trakcie kontroli wydawano zalecenia doraźne: uaktualnienia procedur higienicznych, usunięcia zbędnego, nieużywanego sprzętu medycznego z poszczególnych pomieszczeń medycznych;

11. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania porządku wokół budynków.
12. Przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne z kierownikami kontrolowanych podmiotów leczniczych tj.:
- w zakresie zastosowania się do zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych niebezpiecznych o kodzie 18 01 04 oraz na temat warunków wstępnego magazynowania tych odpadów;
 - w związku z doniesieniami medialnymi względem wystąpienia ognisk legionellozy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu zwracał uwagę na konieczność dokonania przeglądu całej instalacji ciepłej wody zgodnie z obecnymi normami dotyczącymi częstotliwości poboru próbek wody oraz jakości wody ciepłej;
 - lekarzom dentystom przekazano informację przypominającą o zakazie uwalniania - bezpośrednio lub pośrednio - odpadów amalgamatu do środowiska czyli o obowiązku wyposażenia w separatory amalgamatu tych gabinetów stomatologicznych, w których stosowany jest amalgamat stomatologiczny lub w których usuwane są wypełnienia z amalgamatu stomatologicznego lub zęby zawierające takie wypełnienia.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

5.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

5.1.1. Struktura zatrudnienia

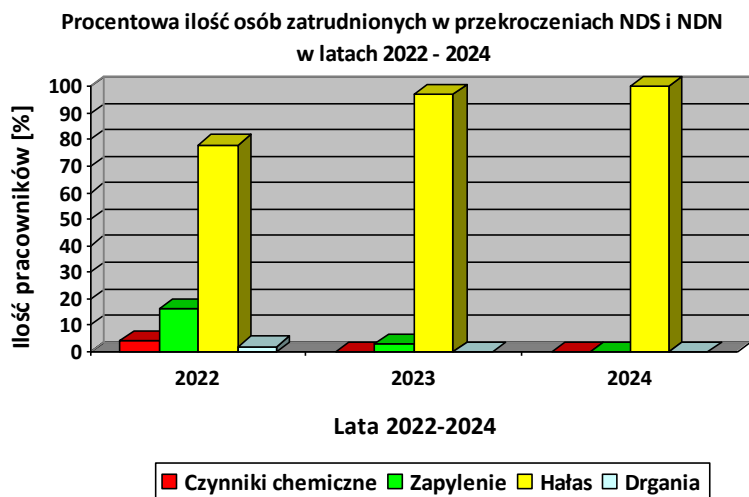
W roku 2024 w ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowanych było 297 zakładów, które zatrudniały ogółem 15844 pracowników. Przeważały zakłady małe do 100 zatrudnionych - 231, co stanowi około 78% ogółu wszystkich zakładów w ewidencji zarejestrowanych w Kaliszu.

5.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W roku sprawozdawczym w 5 zakładach zlokalizowanych w Kaliszu stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub natężeń (NDN). W ponadnormatywnych wartościach czynników szkodliwych pracowało w skontrolowanych zakładach ogółem 65 osób. (tab. 16).

Tab.16. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w latach 2022 - 2024.

Rodzaj czynników szkodliwych	Rok	Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDS		Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDN	
		liczba	%	liczba	%
<i>Zapylenie</i>	2022	83	16		
	2023	2	3		
	2024	0	0		
<i>Hałas</i>	2022			392	78
	2023			68	97
	2024			65	100
<i>Substancje chemiczne</i>	2022	22	4		
	2023	0	0		
	2024	0	0		
<i>Drgania</i>	2022			8	2
	2023			0	0
	2024			0	0

Jak wynika z tabeli i wykresu wszystkie osoby pracujące w warunkach przekroczeń wartości NDS i NDN w skontrolowanych zakładach w roku sprawozdawczym to pracownicy narażeni na działanie ponadnormatywnego hałasu występującego w środowisku pracy.

5.1.3. Kontrole w ramach nadzoru

W roku 2024 kontrolowane były zakłady, w których występowały istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników, tj. hałas, zapylenie, drgania mechaniczne oraz czynniki chemiczne. Przeprowadzono 28 kontroli w zakresie higieniczno – zdrowotnych warunków pracy. Podczas prowadzonych czynności zwracano szczególną uwagę na zagrożenia związane z zawodowym narażeniem pracowników na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i zastosowanie przez pracodawców organizacyjno-technicznych środków zapobiegawczych przed negatywnymi skutkami narażenia zawodowego zatrudnionych pracowników, stan sanitarny zaplecza socjalnego i higieniczno – sanitarnego oraz na realizację zarządzeń wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.

W wyniku przeprowadzanych kontroli u stosujących niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne stwierdzono, że pracodawcy podczas stosowania produktów chemicznych w większości przestrzegają obowiązujące przepisy. W wyniku podjętych czynności kontrolnych wydano 4 decyzje administracyjne. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to brak badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy oraz niewłaściwy stan techniczny i sanitarny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych przeznaczonych dla pracowników. W celu poprawy stanu bezpieczeństwa pracy zakłady stosowały środki ochrony osobistej – rękawice, fartuchy ochronne, maski, gogle, a także systemy ochrony zbiorowej: wentylacja mechaniczna - stanowiskowa i ogólna. Równocześnie zakłady pracy wprowadzały hermetyzację procesów produkcyjnych, modernizację oraz sukcesywną wymianę maszyn i urządzeń w celu zmniejszenia emisji hałasu oraz substancji szkodliwych do środowiska pracy.

5.1.4. Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne w środowisku pracy

W ramach nadzoru nad zagrożeniami związanymi z pracą w narażeniu na czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie Kalisza w roku 2024 kontrolą objęto 85 pracowników, w tym 27 kobiet. Z dniem 29 czerwca 2024 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy. Powiązana jest ona z wdrożeniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 roku w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy, która rozszerzyła ochronę dotyczącą pracowników przed zagrożeniem na czynniki rakotwórcze i mutagenne podczas pracy o działanie substancji i mieszanin reprotoksycznych.

Zmiana w przepisach zobowiązuje pracodawcę zatrudniającego pracowników w warunkach narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym do takiego samego postępowania - pracodawca zastępuje te substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne mniej szkodliwymi dla zdrowia lub stosuje inne dostępne środki ograniczające stopień tego narażenia, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. Pracodawca ma również obowiązek rejestrowania wszystkich rodzajów prac w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także prowadzenia rejestru pracowników zatrudnionych przy tych pracach.

5.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu zarejestrowane były 3 podmioty lecznicze stosujące cytostatyki na terenie Kalisza. W roku sprawozdawczym w zakresie stosowania leków cytostatycznych kontrolą objęto 1 podmiot leczniczy, w którym w kontakcie z lekami cytostatycznymi pracowało 6 pracowników. W pomieszczeniach przeznaczonych do przygotowywania leków cytostatycznych zainstalowane są łóżka laminarne, w których filtry wymieniane są zgodnie z zaleceniami producenta. Pracownicy odpowiedzialni za przygotowanie i podanie leków cytostatycznych są odpowiednio przeszkoleni z zakresu odpowiednich procedur i instrukcji postępowania.

5.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

Szkodliwe czynniki biologiczne środowiska pracy to mikro- i makroorganizmy oraz wytwarzane przez nie substancje, które oddziałują negatywnie na organizm człowieka w procesie pracy i mogą być przyczyną chorób zawodowych lub parazawodowych. Klasyfikacja szkodliwych czynników biologicznych obejmuje 4 grupy zagrożenia ze względu na powodowane skutki chorobowe u człowieka.

W 2024 roku na terenie Kalisza przeprowadzono 7 kontroli w zakresie zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne w: zakładach przetwórstwa spożywczego i mięsnego, zakładach oczyszczania miasta, zakładach pogrzebowych oraz podmiotach leczniczych, w których występuje ryzyko zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy zagrożenia. Są to m.in. wirusy HBV, HCV i HIV a także SARS-CoV-2.

Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach w Kaliszu było 1227 pracowników zatrudnionych w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne z 2 i 3 grupy zagrożenia, w tym 68 pracowników zatrudnionych w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych tylko z 2 grupy zagrożenia. Pracodawcy mają większą świadomość realnego zagrożenia związanego ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, zapewniają pracownikom odpowiednie metody profilaktyczne i ochrony przed zagrożeniami biologicznymi w środowisku pracy, tj. szczepienia ochronne oraz środki hermetyczności czy środki ochrony indywidualnej.

5.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2024 roku nadzorem objęto podmioty wprowadzające do obrotu chemiczne substancje i mieszaniny niebezpieczne, takie jak: sklepy i hurtownie, producentów i dystrybutorów produktów biobójczych, producentów i dystrybutorów mieszanin niebezpiecznych oraz podmioty odpowiedzialne za wprowadzanie do obrotu produkty kosmetyczne, a także zakłady o różnym profilu produkcji, stosujące w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne. Kontrolą objęto przede wszystkim oznakowanie tych produktów wskazujące na rodzaj zagrożenia dla zdrowia ludzi związane z ich bezpiecznym stosowaniem. W 2024 roku szczególną uwagę podczas kontroli zwracano na treść reklamy mieszanin chemicznych, w tym produktów biobójczych oferowanych do sprzedaży poprzez Internet.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia, sprawdzano również warunki magazynowania chemicznych substancji oraz ich mieszanin.

W czasie kontroli producentów i dystrybutorów substancji chemicznych lub ich mieszanin szczególną uwagę zwracano na zawartość etykiety wprowadzanych do obrotu produktów niebezpiecznych oraz na treść kart charakterystyki w związku z wymaganiami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

W 2024 roku, w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu, na terenie Kalisza zarejestrowane były 2 podmioty wprowadzające do obrotu oraz 18 podmiotów udostępniających produkty biobójcze, 5 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 3, w tym 1 podmiot, który wprowadzał do obrotu również prekursor kategorii 2, 7 producentów, 1 importer oraz 43 dystrybutorów niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych oraz 1 producent detergentów. W ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi oraz detergentami w 2024 roku przeprowadzono w Kaliszu łącznie 53 kontrole, z czego 20 kontroli dotyczyło realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu niebezpiecznych mieszanin chemicznych (3 producentów, 1 importer, 16 dystrybutorów), 12 kontroli dotyczyło wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, 4 kontrole przeprowadzono w zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów narkotykowych, 1 kontrola dotyczyła wprowadzania do obrotu detergentów. Pozostałe czynności kontrolne podjęto w zakresie prawidłowego stosowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych lub produktów biobójczych. W 2024 roku przeprowadzono m.in. kontrole w podmiotach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, w tym produktów biobójczych do użytku konsumenckiego i profesjonalnego – szczególną uwagę zwrócono na produkty przeznaczone do fumigacji, zawierające w swoim składzie fosforek glinu lub fosforek magnezu. W trakcie prowadzenia ww. czynności kontrolnych edukowano przedsiębiorców oraz pracowników – głównie zatrudnionych na stanowisku sprzedawcy, na temat weryfikacji użytkowników profesjonalnych w przypadku sprzedaży produktów biobójczych.

W 2024 roku podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych, które dotyczyły treści karty charakterystyki i oznakowania opakowania oraz treści reklamy mieszanin niebezpiecznych oferowanych do sprzedaży przez Internet a także treści karty charakterystyki i oznakowania opakowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu produktów biobójczych bez wymaganego pozwolenia na obrót tym produktem, a także treści reklamy produktów biobójczych oferowanych do sprzedaży przez Internet. Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wydaniem 3 decyzji administracyjnych.

5.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi

W roku 2024 w Kaliszu w ramach prowadzonego nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych przeprowadzono łącznie 17 kontroli podmiotów, które zajmują się sprzedażą detaliczną produktów zawierających CBD takich jak produkty kosmetyczne, wyroby tytoniowe oraz produkty przeznaczone do vaporyzacji. 7 kontroli przeprowadzono w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swoim składzie muchomora czerwonego *Amanita muscaria*. W wyniku podjętych czynności ustalono, iż na terenie Kalisza w 2024 roku nie funkcjonował żaden podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu środki zastępcze. Prowadzono bieżący monitoring pomieszczeń zlokalizowanych w miejscach usytuowania sklepów, które wcześniej wprowadzały do obrotu środki zastępcze.

W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu nie przekazano żadnej sprawy z Prokuratury Rejonowej ani z Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu dotyczącej posiadania, wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu środków zastępczych celem przeprowadzenia odrębnego postępowania administracyjnego.

Na podstawie informacji uzyskanych z Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu, odnotowano 14 przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, w tym 5 przypadków zatruc środkami zastępczymi i 8 przypadków zatrucia narkotykami, 1 osoba zatrula się środkiem psychoaktywnym niewiadomego pochodzenia. Zgłoszone przypadki zatruc dotyczyły 9 mężczyzn i 5 kobiet w przedziałach wiekowych:

- do 20 lat – 2 osoby;
- od 21 do 30 lat – 6 osób;
- od 31 do 40 lat – 6 osób.

5.1.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2024 roku w wykazie prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu zarejestrowane było 5 podmiotów wytwarzających produkty kosmetyczne. W roku sprawozdawczym, w zakresie produktów kosmetycznych w Kaliszu przeprowadzono ogółem 7 kontroli. 2 kontrole dotyczyły oceny procesu wytwarzania produktów kosmetycznych zgodnie z procedurą GMP według normy EN ISO 22716:2007, 1 kontrola dotyczyła oceny oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych, 2 kontrole dotyczyły wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych, 3 kontrole dotyczyły notyfikacji otrzymanej z systemu RAPEX.

W roku 2024, w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi nie stwierdzono nieprawidłowości. W ramach prowadzonego nadzoru nad produktami kosmetycznymi pobrano 4 próby produktów kosmetycznych do badań mikrobiologicznych, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości mikrobiologicznej badanych produktów. W 2024 roku kontrolą jakości mikrobiologicznej objęto produkty kosmetyczne do pielęgnacji okolic oczu.

5.2. Choroby zawodowe

W 2024 roku wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Dla porównania w roku 2023 wydano 31 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 7 decyzji o braku podstaw do jej uznania.

W roku 2024 z terenu Kalisza wpłynęło ogółem 8 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej pod postacią: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (2 zgłoszenia), przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat (4 zgłoszenia) oraz obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz.

Tab. 17 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w Kaliszu w latach 2022-2024

<i>Rodzaj stwierdzonych najczęściej chorób zawodowych</i>	<i>Rok</i>	<i>Liczba przypadków</i>
<i>Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy</i>	<i>2022</i>	<i>1</i>
	<i>2023</i>	<i>1</i>
	<i>2024</i>	<i>0</i>
<i>Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat</i>	<i>2022</i>	<i>2</i>
	<i>2023</i>	<i>4</i>
	<i>2024</i>	<i>0</i>
<i>Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (w tym COVID-19)</i>	<i>2022</i>	<i>60</i>
	<i>2023</i>	<i>26</i>
	<i>2024</i>	<i>2</i>

5.3 Podsumowanie

1. W roku 2024 ilość obiektów w ewidencji PSSE w Kaliszu wzrosła o 30 zakładów w porównaniu z rokiem poprzednim, co wiąże się ze wzrostem liczby zatrudnionych pracowników.
2. Duże zmiany w rejestracji podmiotów gospodarczych (likwidacja, powstawanie nowych) utrudnia ocenę narażenia na czynniki szkodliwe.
3. Ilość postępowań administracyjnych zakończonych decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej zmniejszyła się znacznie w stosunku do roku 2023. Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczące chorób zakaźnych lub pasożytniczych. Spadek ilości wydanych decyzji związany jest z zakończeniem stanu epidemii COVID-19 w Polsce. Istotny problem stanowi udowodnienie zawodowego charakteru choroby, zwłaszcza w przypadku likwidacji zakładu pracy.
4. Kontynuowano nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi i nad produktami kosmetycznymi. W roku sprawozdawczym przeprowadzono m.in. kontrole w podmiotach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, w tym produktów biobójczych do użytku konsumenckiego i profesjonalnego – szczególną uwagę zwrócono na produkty przeznaczone do fumigacji, zawierające w swoim składzie fosforek glinu lub fosforek magnezu.
5. W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad zakładami, w których pracują osoby zawodowo narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych. Wszyscy pracodawcy sporządzili ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającego czynniki biologiczne. Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych było 1227 pracowników. Jak wynika z prowadzonych w 2024 roku czynności pracodawcy mają większą świadomość realnego zagrożenia związanego ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.
6. W zakresie narażenia pracowników na działanie czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym zmiany wprowadzone w wykazie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zobowiązały pracodawców do aktualizacji oceny ryzyka zawodowego dla pracowników zatrudnionych w tartakach, stolarstwie czy przy produkcji mebli lub pianin i fortepianów. W wyniku podjętych czynności nie stwierdzono przekroczeń wartości NDS dla czynników rakotwórczych objętych badaniami środowiska pracy na stanowiskach pracy w skontrolowanych zakładach w Kaliszu.

7. W roku 2024 w Kaliszu zaobserwowano spadek zgłoszeń zatruc środkami zastępczymi lub innymi substancjami psychoaktywnymi w stosunku do roku 2023. Większość zgłoszonych przypadków zatruc dotyczyło mężczyzn w przedziale wiekowym od 21 do 40 lat. W wyniku wprowadzonych w listopadzie 2024 roku zmian prawnych w zakresie włączenia muscymolu i kwasu ibotenowego – składników muchomora czerwonego *Amanita muscaria*, na listę środków zastępczych zaobserwowano wzrost świadomości przedsiębiorców w zakresie zagrożenia dla zdrowia powodowanego przez te substancje.

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi

W roku 2024 w ewidencji PSSE w Kaliszu zostało zarejestrowanych ogółem 216 placówek zlokalizowanych na terenie miasta Kalisza, w tym: placówki systemu oświaty, placówki przeznaczone na pobyt dzieci do lat 3 oraz placówki letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży (111 placówek stałych, 105 placówek sezonowych). Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowała 82 placówki, w tym: 65 placówek stałych i 17 placówek sezonowych.

Tab.20. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w roku 2024

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba dzieci i młodzieży	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki	12	513	13
Przedszkola	31	2959	33
Szkoły podstawowe	11	2957	15
Zespoły szkół	3	1609	5
Szkoły policealne	0	0	0
Liceum ogólnokształcące	1	668	1
Placówki letniego i zimowego wypoczynku (turnusy)	17	459	17
Inne (świetlice, szkoły językowe, ośrodki wychowawcze, domy studenta)	7	387	9
Ogółem	82	9552	93

6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie miasta Kalisza wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze znajdują się w budynkach przystosowanych na pobyt dzieci i młodzieży. Na ogólną liczbę 82 placówek skontrolowanych, w 6 (7,32 %) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-technicznych. Uchybienia dotyczą: niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian/sufitów, podłogi w: hali sportowej, pomieszczeniach zaplecza sanitarnego (szatnie, natryskownie, ubikacje), ubikacjach ogólnodostępnych, magazynie sprzętu sportowego, ubikacji dla osób niepełnosprawnych oraz w ciągach komunikacyjnych (zacieki, ślady zawilgocenia, brudne ściany/sufity, odpryski/łuszczenie się powłok malarskich, ubytki tynku, zniszczona lamperia, itp.); zniszczonego malowania ścian/sufitów: w salach gimnastycznych, (brudne ściany/sufit, odpryski powłok malarskich, zniszczona lamperia); braku wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach sanitarnych dla dzieci przedszkolnych, w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów oraz w pomieszczeniach sanitarnych dla wychowanków (WC, natryskownie); zniszczonej, nierównej nawierzchni dojścia do budynku szkoły (pęknięcia, nierówności, ubytki w nawierzchni). W 2024 roku tutejszy organ wydał 6 decyzji administracyjnych w celu usunięcia nieprawidłowości w zakresie sanitarno-technicznym oraz 2 decyzje określające maksymalną liczbę miejsc w żłobku i świetlicy środowiskowej.

6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Na terenie miasta Kalisza wszystkie skontrolowane obiekty podłączone są do wodociągu miejskiego oraz kanalizacji centralnej. Nie występują ustępy zewnętrzne. W ww. placówkach została zapewniona bieżąca ciepła woda. Nie odnotowano ponadnormatywnej liczby uczniów przypadających na urządzenia sanitarne.

6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji

W ramach nadzoru sanitarnego oceniono warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 15 szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 10 szkół posiada zespoły sportowe z boiskiem; 4 szkoły posiadają zespoły sportowe bez boiska; 1 szkoła posiada salę rekreacyjno-zastępcą z boiskiem. Część szkół korzysta także z infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką, tj. basen (7 szkół), hala sportowa w Ośrodku Rekreacji i Rehabilitacji w Kaliszu (2 szkoły).

W 2024 roku w 3 szkołach zakończono postępowanie administracyjne mające na celu poprawę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego podłogę w sali gimnastycznej - 1 szkoła podstawowa; doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego ściany i sufity w salach gimnastycznych – 1 szkoła podstawowa, 1 zespół szkół ponadpodstawowych).

Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej nr 8 w Kaliszu (zakończono remont podłogi)

Sala gimnastyczna w Zespole Szkół Techniczno-Elektronicznych w Kaliszu (odmalowano ściany i sufit)

Postępowanie administracyjne mające na celu poprawę warunków sanitarno-technicznych w zespołach sportowych prowadzone jest w 2 placówkach (szkole podstawowej i zespole szkół ponadpodstawowych). W pozostałych placówkach warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego są dobre.

6.5. Meble szkolne

Prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży ma istotny i zasadniczy wpływ na ich postawę i zdrowie. Właściwy dobór stanowiska pracy zapewnia nie tylko komfort przy pisaniu, czytaniu, lecz także zapobiega powstawaniu wad postawy. Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzono w 13 placówkach (57 oddziałach). W sumie oceniono 978 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

6.6. Rozkłady zajęć szkolnych

W roku 2024 nie prowadzono oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w szkołach znajdujących się na terenie miasta Kalisza.

6.7. Dożywianie w szkołach

W 2024 roku w 10 szkołach (co stanowi 66,7% skontrolowanych szkół) prowadzono dożywianie uczniów (liczba uczniów w tych placówkach – 3516). Z posiłków finansowanych przez MOPS korzystało 213 uczniów.

Rodzaj serwowanych w szkole posiłków przedstawia tabela 21

Tab. 21. Liczba i % dzieci korzystających z posiłków w skontrolowanych placówkach w roku 2024

Rodzaj posiłku	Liczba dzieci korzystających z posiłków		% ogólnej liczby dzieci w szkołach	
	2024	2023	2024	2023
pełne obiady	605	811	17,2	13,6
ciepłe posiłki jednodaniowe	50	0	1,42	0
napój (herbata)	0	0	0	0
Ogółem	655	811	18,63	13,6

6.8. Opieka medyczna

W 2024 roku skontrolowano 12 gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej, które funkcjonują w szkołach. Wszystkie skontrolowane gabinety pielęgniarskie wyposażone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Podczas kontroli nie wniesiono uwag zarówno do stanu technicznego jak i sanitarnego.

6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2024 roku oceniono realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w 2 szkołach znajdujących się na terenie miasta Kalisza. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono przeterminowane substancje chemiczne w 1 szkole. W celu usunięcia nieprawidłowości wydano stosowne zalecenia – przeterminowane substancje chemiczne zostały przekazane do utylizacji w wyznaczonym terminie.

6.10. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Zbyt ciężki tornister/plecak może zaburzyć prawidłowy rozwój kręgosłupa dziecka, skutkiem czego jest boczne skrzywienie kręgosłupa czyli skolioza. Ciężary noszone przez dzieci wpływają negatywnie na stawy biodrowe, kolana, a także stopy. Skutki wad postawy, nabyte w dzieciństwie ujawniają się najczęściej dopiero w dojrzałym wieku (zwyrodnienie, ból kręgosłupa i stawów, nieprawidłowości w funkcjonowaniu narządów wewnętrznych). Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego, ciężar szkolnego tornistra/plecaka nie powinien przekraczać 10-15% masy ciała ucznia. W 2024 roku przeprowadzono badania dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Ocenie poddano 160 uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej. W wyniku badań stwierdzono, że 50 uczniów (31%) posiadało tornistry, których waga nie przekracza 10% masy ciała; 79 uczniów (49%) posiadało tornistry, których waga mieściła się w przedziale 10%-15% masy ciała; 31 uczniów (19%) posiadało tornistry, których waga przekraczała 15% masy ciała.

Należy zwrócić uwagę, iż na wagę tornistra z zawartością nie składa się tylko waga pustego tornistra i waga podręczników, zeszytów i zeszytów ćwiczeń. Na wagę tą składają się także przybory szkolne, przybory do zajęć plastycznych, a także przedmioty, które nie są związane z nauką (zabawki, przenośne gry komputerowe, albumy ze zdjęciami, butelki z napojami itp.). Wszystkie te dodatkowo noszone przedmioty wpływają na przekroczenie właściwej wagi szkolnego tornistra/plecaka. Należy podkreślić, że we wszystkich skontrolowanych szkołach zapewniono uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych, co umożliwi zmniejszenie wagi plecaka, a co za tym idzie odciążenie kręgosłupa dziecka.

6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2024 roku na terenie miasta Kalisza skontrolowano 17 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. We wszystkich placówkach zapewniono uczestnikom wypoczynku prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne. Nie odnotowano wypadków, zachorowań ani zatruc pokarmowych.

6.12. Podsumowanie

1. W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 6 decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno-technicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.
2. Placówki systemu oświaty zlokalizowane na terenie miasta Kalisza są podłączone do sieci wodociągów publicznych i są skanalizowane. Uczniowie/dzieci mają zapewniony dostęp do ciepłej bieżącej wody przy umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów w przeliczeniu na urządzenia sanitarne.
3. Meble na stanowiskach pracy ucznia/przedszkolaka są dostosowane do zasad ergonomii.
4. W roku sprawozdawczym skontrolowano 17 placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenie Kalisza. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych. Wśród uczestników wypoczynku nie odnotowano wypadków oraz zatruc pokarmowych

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

7.1. Zakres nadzoru sanitarnego

W 2024 roku w ewidencji zakładów żywnościowo-żywnieniowych w Kaliszu znajdowało się ogółem 1995 obiektów (w roku 2023 – 1663 obiekty):

- 134 obiekty produkcji żywności,
- 1460 obiekty obrotu żywnością,
- 292 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 98 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 11 produkcja/obrot materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W porównaniu do roku ubiegłego liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej wzrosła o 332 – złożono 332 wniosków o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów w tym wniosków o wpis do rejestru zakładów. Przedsiębiorcy sektora żywnościowego zatwierdzali i wykreślali obiekty z rejestru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu. Dodatkowo w nadzorowanych obiektach przeprowadzono 441 kontroli i rekontroli.

Nałożono 8 grzywien w drodze mandatu karnego na kwotę 3500,00 zł za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości. Wydano ogółem 22 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie obiektu do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego, w tym 1 unieruchamiającą działalność zakładu oraz 1 na wycofanie produktu z obrotu po wykryciu *Salmonella spp.* w 25 g w 2 z 5 próbek. Wobec 1 podmiotu wystosowano wnioski o wymierzenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego ze względu na produkcję żywności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

7.2. Stan sanitarny obiektów w 2024 roku

W 2024 roku, zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami, do kontroli zaplanowano 400 obiektów. Zgodnie z planem skontrolowano 217 obiektów działających na terenie miasta Kalisza oraz dodatkowo przeprowadzono 319 kontroli dodatkowych tj. kontrole środków spożywczych w ramach granicznej kontroli sanitarnej, kontrole interwencyjne, kontrole w ramach systemu RASFF, kontrole związane z urzędowym poborem próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 roku wzorem lat poprzednich pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia prowadzili wzmożony nadzór sanitarny obiektów produkcji i obrotu żywności, a zwłaszcza obiektów żywienia zbiorowego, poprzez przeprowadzanie kontroli sanitarnych w dni wolne od pracy w okresie wakacyjnym – w 2024 roku przeprowadzono łącznie 5 takich kontroli. Na nadzorowanym terenie nie występują obiekty sezonowe, większość kontroli obejmowała obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii (zwrócono uwagę na obiekty małej gastronomii posiadające w okresie letnim ogródki zewnętrzne oraz automaty do lodów i punkty sprzedaży lodów (obiekty ruchome i tymczasowe)). W 2024 roku zawieszono działalność 1 zakładu, ze względu na nieodpowiedni stan sanitarno-higieniczny.

7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia przeprowadzając kontrole sanitarne w 2024 roku stwierdzili liczne nieprawidłowości niezgodne z przepisami obowiązującego prawa. Nałożono 8 grzywien w drodze mandatu karnego na kwotę 3500,00 zł za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości. Mandaty nałożono w obiektach żywnościowo-żywnieniowych za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych. Były to obiekty tj.: piekarnie, sklepiki szkolne, zakłady małej gastronomii.

W wyżej wymienionych obiektach podczas przeprowadzania czynności kontrolnych (również w przypadku kontroli interwencyjnych) stwierdzono nieprawidłowości dotyczące przede wszystkim nieodpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego, przechowywania środków spożywczych bez odpowiedniego oznakowania oraz braku bieżących zapisów GHP/GMP i HACCP. Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono podczas kontroli stron internetowych – sprzedaż suplementów diety na odległość. Nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim stosowania oświadczeń zdrowotnych oraz sprzedaży produktów z kategorii novel food – zawierających niedozwolone składniki (CBD).

7.4. Stan sanitarny środków transportu żywności

W 2024 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu skontrolowały 18 środków transportu żywności. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje prawidłowymi środkami transportu, dobrymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, pozytywnie zaopiniowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych. Od 2024 roku przedsiębiorcy prowadzący firmy transportowe składali wnioski o zatwierdzenie i o wpis do rejestru, na podstawie których przeprowadzone były oględziny, a następnie wydawane decyzje zatwierdzające oraz zaświadczenia o wpisie do rejestru. Rejestr środków transportów prowadzony jest od 2006 roku. W chwili obecnej znajduje się w nim 266 obiektów na terenie miasta Kalisza. Nie jest to jednak liczba realna gdyż większość przedsiębiorców nie składa wniosków o wykreślenie z rejestru obiektów zużytych lub sprzedanych.

7.5. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2024 roku zaplanowano do poboru 329 próbek żywności. Pobrano 364 próbki produktów żywnościowych (w tym 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). Większa ilość pobranych próbek wynika ze zgłoszeń interwencyjnych m.in. podejrzenia zatrucia pokarmowego. W 23 badanych próbkach wykryto nieprawidłowości. Podjęto odpowiednie czynności administracyjne.

7.6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia przeprowadza kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasz), który służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. W roku 2024 otrzymano w sumie 80 powiadomień informacyjnych i alarmowych w ramach funkcjonowania systemu RASFF. W związku z podjętymi działaniami przeprowadzono 7 kontroli w celu wyjaśnienia wątpliwości związanych z przekazaną dokumentacją przez podmioty. W jednym z przypadków doszło do przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w majeranku suszonym. Pobrano i przebadano 5 próbek majeranku suszonego w kierunku obecności *Salmonella spp* w 25 g, w których nie stwierdzono obecności *Salmonella spp*.

W związku ze zgłoszonym powiadomieniem informacyjnym w celu podjęcia działań w sprawie nieautoryzowanej nowej żywności w suplementach diety pochodzących z USA, sprzedawanych przez Internet w ramach funkcjonowania systemu RASFF, przeprowadzono kontrolę tematyczną sklepu internetowego, która wykazała nieprawidłowości dotyczące m.in. sprzedaży suplementów diety, które nie figurują w rejestrze produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu oraz wprowadzanie do obrotu produktów z kategorii novel food (nowej żywności) – produktów zawierających w swoim składzie ekstrakty CBD i CBG, jak również część produktów oferowanych w sprzedaży posiadała informację o obecności CBN. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami została wydana decyzja administracyjna. Obowiązki wynikające z przedmiotowej decyzji nie zostały przez podmiot wykonane, tj. zaprzestanie wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych z kategorii suplementy diety do czasu złożenia stosownego powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego oraz zaprzestanie wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych z kategorii novel food (nowej żywności) – produktów przeznaczonych do spożycia zawierających kannabidiol (CBD) oraz kannabigerol (CBG) do momentu, kiedy strona uzyska odpowiednie zezwolenie. Również w związku z powiadomieniem informacyjnym w celu podjęcia działań, dotyczącym wykrycia obecności bakterii *Salmonella* w produkcie pn. papryka słodka, wydano decyzję nakazującą przedsiębiorcy wycofanie danej partii produktu z obrotu z rygiorem natychmiastowej wykonalności.

Od ww. decyzji strony się odwołały. Wszystkie kontrole w ramach systemu RASFF zostały przeprowadzone niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia - kwestionowane produkty zostały wycofane z obrotu lub nie stwierdzono ich obecności w czasie przeprowadzania czynności wyjaśniających. Kontrole te są priorytetowe w działaniach pionu nadzoru żywności i żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu.

7.7. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Nadzór nad przedmiotami użytku (lub opakowania dla żywności) prowadzony jest zgodnie z zaleceniami WSSE w Poznaniu w ramach systemu RASFF lub harmonogramem poboru próbek. W 2024 roku zaplanowano do poboru 4 próbki materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

7.8. Ocena sposobu żywienia

Pod nadzorem sanitarnym znajduje się 91 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego (nie licząc jednostek systemu oświaty), z czego w 2024 roku skontrolowano 88 obiektów. Nałożono 6 decyzji administracyjnych w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-higienicznym oraz 1 grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł. za przechowywanie w urządzeniu zamrażalniczym produktów bez oznakowania. Do obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego należą również jednostki systemu oświaty, które są pod ścisłym nadzorem ze względu na żywienie dzieci i młodzieży. Wyniki przeprowadzonych kontroli za rok szkolny 2023/2024 przedstawiają się następująco:

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych			Liczba mandatów/na kwotę	Uwagi i dodatkowe wyjaśnienia*
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ		
1)	Sklepiki szkolne	13	11	11	11	1	0	1	0	0	1/500 zł	
2)	Stołówki szkolne	45	28	28	28	1	0	1	0	0	0	
3)	Stołówki w przedszkolach	77	47	47	47	4	1	3	0	0	0	
4)	Stołówki w bursach i internatach	1	1	4	4	1	0	1	0	0	1/500 zł	
5)	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	9	6	6	0	0	0	0	0	0	0	
SUMA		145	93	96	90	7	1	6	0	0	0	

Podczas kontroli oceniono zestawienia dekadowe posiłków pod kątem przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Jeden jadłospis został oceniony negatywnie. Wdano sześć decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego.

W 2024 roku prowadzono nadzór nad pionem kuchennym w szpitalach oraz zakładach opieki:

- Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny, ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz (kuchnia własna) – kontrola nie wykazała nieprawidłowości;
- Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny, ul. Toruńska 7, 62-800 Kalisz – posiłki dla pacjentów porcjowane są do pojemników termo jednorazowych – zgrzewanych (diety) oraz są przywożone w bemarach (wydawane dla pacjenta na talerz – talerze przyjeżdżają z kuchni szpitalnej przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu). Transportowane są środkami transportu posiadającymi decyzję zatwierdzającą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu. Ilość dostarczanych posiłków jest ustalana z przedstawicielem szpitala tego samego dnia kiedy posiłki są do niego dostarczane (3 razy dziennie). Nieprawidłowości nie stwierdzono;
- Kalmedica Sp. z o.o., ul. Częstochowska 71/75, 62-800 Kalisz – kontroli poddano pomieszczenie kuchenne, pomieszczenie mycia i dezynfekcji wózka gastronomicznego. Posiłki przygotowywane są przez firmę cateringową około 10 razy do roku, kiedy na oddziale znajdują się pacjenci po zabiegu wstawienia endoprotezy. Nieprawidłowości nie stwierdzono;
- Niepubliczny Zakład Specjalistyczny Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej „SALUS” – pion kuchenny ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz – obiekt to centrum opieki długoterminowej, gdzie wydawane są posiłki pacjentom, przygotowywane w pomieszczeniach kuchennych Domu Seniora "Bursztynowe Zacisze" ul. Leśna 1, 62-850 Lisków. Posiłki przywożone są w bemarach, w termicznych opakowaniach przeznaczonych do transportu, które są bezpośrednio przekładane na wysterylizowane wózki i trafiają na oddział. Ilość dostarczanych posiłków jest ustalana z przedstawicielem szpitala tego samego dnia kiedy posiłki są do niego dostarczane (śniadanie, obiad, kolacja). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.9. Podsumowanie

Rok 2024 był kontynuacją zadań w stosunku do lat ubiegłych. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu był zróżnicowany w poszczególnych grupach podmiotów żywnościowych, ale utrzymuje się nadal na dość wysokim poziomie. Wszystkie przedsiębiorstwa branży spożywczej wdrożyły system jakości HACCP oraz Dobrą Praktykę Produkcyjną (GMP) i Dobrą Praktykę Higieniczną (GHP).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane w 2024 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu wynikały przede wszystkim z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej, stanowiąc tym samym priorytetowe kierunki podejmowanych inicjatyw w promocji zdrowia środowiska lokalnego. Specjaliści ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali w szerokiej współpracy środowiskowej działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W roku 2024 odbyła się XI edycja Kaliskiego Tygodnia Zdrowia – 2024, ph. „Z pasją po zdrowie od juniora do seniora” pod honorowym patronatem: Marka Woźniaka - Marszałka Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Agaty Sobczyk – Wojewody Wielkopolskiej, Krzysztofa Nosala - Starosty Kaliskiego, Krystiana Kinastowskiego - Prezydenta Miasta Kalisza oraz Wiesława Banasia - Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

Organizatorem wydarzenia była Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Kaliszu przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Kuratorium Oświaty w Poznaniu i delegatury w Kaliszu, Starostwa Powiatowego w Kaliszu, Urzędu Miasta Kalisza, Straży Miejskiej Kalisza, Komendy Miejskiej Policji, Szkolnego Związku Sportowego w Kaliszu, Młodzieżowego Domu Kultury w Kaliszu, Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, Technikum im. św. Józefa w Kaliszu. W konkursach, quizach wiedzy, konkurencjach sportowych uczestniczyli: przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe.

W roku 2024 rozpoczęto realizację wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Talerz zdrowego żywienia”. Celem projektu jest kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych i popularyzacja zasad prawidłowego bilansowania posiłków. W ramach profilaktyki tytoniowej nawiązano współpracę z Urzędem Miasta Kalisza – prezydentem Krystianem Kinastowskim. Ww. urząd w 2024 roku zakupił ustniki do smokerlyzerów i przekazał je Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kaliszu, w celu prowadzenia badań na zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu wśród społeczności lokalnej. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu brali udział w imprezach prozdrowotnych organizowanych na terenie miasta Kalisza:

- Sarex Kids - 29.05.2024r. Wielka Akademia Ratownicza SAREX KIDS 2024 we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Poznaniu
- Piknik Edukacyjny "Back to School" – 29.08.2024r.
- Białe Soboty: 10.02.2024 r., 02.03.2024 r., 11.05.2024 r., 28.09.2024 r., 05.10.2024 r.,
- Święto ulicy Niecałej;

a także w imprezach prozdrowotnych na terenie powiatu kaliskiego, w których również uczestniczyli mieszkańcy Kalisza:

- dożynki powiatowo – gminne w Żelazkowie -18.08.2024 r.
- dożynki gminne w Zbiersku - 24.08.2024 r.
- dożynki gminne w Koźminku - 01.09.2024 r.

W 2024 roku prowadzono szerokie działania informacyjno – edukacyjne dotyczące:

- poprawy nawyków żywieniowych oraz zwiększenia aktywności fizycznej,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu wśród dzieci, młodzieży i ogółu społeczeństwa, zapobiegania paleniu tytoniu i inhalowaniu e-papierosów wśród uczniów, zmniejszenia narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu,

- wzmocnienia przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- przygotowania młodych ludzi oraz całego społeczeństwa w zakresie zapobiegania HIV/AIDS,
- wzrostu wiedzy na temat wpływu nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie ludzkiego organizmu,
- wzrostu poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeniami oraz profilaktyki chorób odkleszczowych,
- profilaktyki grypy,
- bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku zimowego i letniego,
- profilaktyki nowotworowej w ramach projektu „Co kryją Twoje piersi?”,
- profilaktyki higieny jamy ustnej w ramach projektu „Mam zdrowe zęby”.

Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie **37 463 osób**.

W roku 2024 na terenie **miasta Kalisza** realizowano następujące programy zdrowotne i prowadzono akcje oraz kampanie społeczne:

1. **„Mamo, Tato – co Wy na to?”**- program edukacyjny dla dzieci w wieku 5-6 lat, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych dziecka, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.
2. **„Czyste powietrze wokół nas”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Ma on za zadanie wykształcić u dzieci umiejętność radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.
3. **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – program edukacyjny adresowany dla dzieci przedszkolnych 5-6 letnich. Jego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Jednym z głównych założeń programu jest propagowanie zdrowego stylu życia. Program skierowany jest również do rodziców czy opiekunów dzieci.

4. **„Nie pal przy mnie, proszę”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych. Jego zadaniem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, uświadomienie dzieciom, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.
5. **„Bieg po zdrowie”** - program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest zapobieganie paleniu papierosów wśród uczestników zajęć, zarówno obecnie jak i w przyszłości, a także ukazanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia od tytoniu.
6. **Projekt edukacyjny „Trzymaj Formę!”** - adresatami są uczniowie klas V – VIII szkół podstawowych i ich rodzice. Inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym przyjemne, zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Program oparty jest na założeniu, że aktywny styl życia jest zdrowy, przyjemny, łatwo osiągalny i przystępny finansowo dla wszystkich niezależnie od wieku, płci i aktualnej sprawności fizycznej.
7. **Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”** dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i środków zastępczych tzw. „dopalaczy” przez młodzież, a więc czynników, które mają zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie i mogą prowadzić do uzależnień.
8. **Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”** – celem głównym programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.
9. **„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”** - głównymi zadaniami programu są: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS tj.: prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, szkoleń, konkursów dla młodzieży szkolnej i lokalnej społeczności, przekazywanie informacji o punktach wykonujących testy na obecność HIV z profesjonalnym poradnictwem (PKD).

10. **Program profilaktyki czerniaka „Znamie! Znam je?”** - celem programu jest zwiększenie świadomości młodzieży (szkoły ponadpodstawowe) na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem.

11. **Program: Podstępne WZW** - dotyczy profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV, jest odpowiedzią na pojawiające się wciąż nowe przypadki zakażeń. Jednym ze sposobów przeciwdziałania temu zjawisku jest podnoszenie poziomu wiedzy, pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji, w których może dojść do zakażenia. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

12. Realizacja projektów edukacyjnych:

„Co kryją Twoje piersi?”:

„Mały kleszcz- duży problem?”:

„Talerz zdrowego żywienia”:

„Mam zdrowe zęby”

13. Profilaktyka szczepień ochronnych:

- **Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV).**
W Kaliszu do ww. programu zgłosiło się 16 placówek, zaszczepiono 418 dzieci. Założeniem realizacji szczepień w szkołach jest rozszerzenie dostępu do programu przeciw HPV prowadzonego w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), niezależnie od złożonej deklaracji wyboru lekarza POZ przez ucznia oraz podstawy ubezpieczenia dziecka. Szczepienia w ramach programu są przeprowadzane u osób po ukończeniu 9. roku życia, do ukończenia 14. roku życia i mogą być wykonywane przez lekarza POZ na terenie szkół za zgodą dyrektora placówki oświatowej. Szczepienia są dobrowolne dla pacjenta, a decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica, a następnie przez lekarza POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego.
- **Jedno szczepienie – podwójna ochrona** - od 15 października 2024 r. kobiety w ciąży mogą skorzystać z bezpłatnych szczepionek przeciwko krztuścowi. To odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na postępujący wzrost zachorowań. Bezpłatne szczepienie w schemacie jednodawkowym przysługuje kobietom między 27. a 36. tygodniem ciąży. Aby z niego skorzystać, niepotrzebne są dodatkowe skierowania ani zaświadczenia – wystarczy kwalifikacja lekarza pierwszego kontaktu. W Kaliszu w IV kwartale zaszczepiło się 50 ciężarnych.

14. Realizacja akcji i kampanii społecznych:

- obchody Światowego Dnia Zdrowia,
- obchody Światowego Dnia bez Tytoniu,
- obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia,
- obchody Światowego Dnia AIDS,
- kampania „EFSA Wybieraj Bezpieczną Żywność”,
- akcja „Bezpieczne Walentynki”,
- Akcja Zimowego Wypoczynku,
- Akcja Letniego Wypoczynku,
- obchody „Europejskiego Tygodnia Szczepień”,
- kampania „Jedyny taki test”,
- kampania „#mój pierwszy raz”,

- obchody **Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach**,
- obchody „**Tygodnia Higieny Rąk**”.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia koordynowała i nadzorowała działania promujące zdrowie poprzez:

- narady dla uczestników reprezentujących różne instytucje i grupy zawodowe,
- szkolenia dla ogółu społeczeństwa w ramach projektów: „Mały kleszcz- duży problem?”, a także „Co kryją Twoje piersi?”
- szkolenia edukacyjne dla młodzieży szkolnej, (Młodzieżowi Liderzy zdrowia kontra HIV, oraz kontra tytoń),
- pogadanki tematyczne,
- poradnictwo metodyczne,
- dystrybucję materiałów oświatowo zdrowotnych i pakietów edukacyjnych,
- współpracę z pracownikami ds. promocji zdrowia w jednostkach samorządowych,
- wizytacje placówek,
- wykorzystywanie inicjatyw lokalnych dotyczących promowania zdrowego stylu życia,
- współpracę z lokalnymi środkami masowego przekazu,
- monitoring i ewaluację.

Na terenie **miasta Kalisza** w 2024 roku przeprowadzono: 131 narad z 306 osobami, 22 szkolenia dla 287 osób, 99 pogadanki/prelekcje dla 3100 osób, 30 wizytacji programowych placówek, podczas których dokonano 70 ocen realizacji interwencji programowych.

- „Mamo, Tato – co Wy na to?” – 7,
- „Czyste powietrze wokół nas” - 6,
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” – 7,
- „Nie pal, przy mnie proszę” – 9,
- „Bieg po zdrowie” – 6,
- „Trzymaj Formę!” – 7,
- „Wybierz życie – pierwszy krok” – 8,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?” – 6,
- „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – 6 ,
- „Znamię! Znam je?” – 8.

W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano i przekazano: **15 804** sztuk materiałów edukacyjnych (tj. m.in. plakaty, poradniki, broszury, ulotki), liczne nagrody dla laureatów konkursów: „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia - „Trzymaj Formę!”, „EKO jest lepsze”, „Nie daj szansy AIDS”, „Bezpieczne Walentynki”, „Dbajmy o zdrowie”, „Myję zęby-moje odbicie w lustrze” i konkursów przeprowadzonych w ramach „Kaliskiego Tygodnia Zdrowia”, które zostały ufundowane przez: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Poznaniu, Karolinę Pawliczak oraz Alicję Łuczak – posłanki na sejm RP Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Kaliszu, Urząd Miasta Kalisza, Straż Miejską Kalisza, Starostwo Powiatowe w Kaliszu Książnicę Pedagogiczną w Kaliszu, Komendę Miejską Policji w Kaliszu, Bank Spółdzielczy Ziemi Kaliskiej, Uniwersytet Kaliski im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, Szkolny Związek Sportowy, Ośrodek Sportu Rekreacji i Rehabilitacji w Kaliszu, a także gadżety - **1579 szt.** otrzymane od Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Kaliszu, Urzędu Miasta Kalisza, Banku Spółdzielczego Ziemi Kaliskiej (tj. m.in. worki sportowe, komplety długopisów, kubki, kalendarze, odblaski, długopisy, ołówki, balony, koszulki).

Podsumowanie

1. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej w szerokiej współpracy środowiskowej przy współudziale nauczycieli, liderów zdrowia oraz innych służb działających na terenie miasta.
2. W roku 2024 na terenie miasta Kalisza realizowano 11 programów zdrowotnych i prowadzono wiele akcji oraz kampanii społecznych.
3. Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie **37 463 osób**.
4. W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano **15804 sztuk** materiałów edukacyjnych (tj. plakaty, poradniki, broszury, ulotki), przekazano nagrody dla laureatów konkursów: „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”, „EKO jest lepsze”, „Nie daj szansy AIDS”, „Bezpieczne Walentynki”, „Sami dbamy o swoje zdrowie”, „Myję zęby-moje odbicie w lustrze” i konkursów przeprowadzonych w ramach „Kaliskiego Tygodnia Zdrowia”, a także **1579 gadżetów** (m.in. worki sportowe, komplety długopisów, kubki, kalendarze, odblaski, długopisy, ołówki, balony, koszulki).

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu zadań Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu należy uzgadnianie w szczególności:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obejmujące uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, obejmujące wydawanie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,

Powyższe zadania wykonywane są w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, podejmowane wyłącznie na wniosek organów administracji samorządowej lub zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już po etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie miasta Kalisz. Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców, umożliwia właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju przemysłu, usług uciążliwych i hodowli w stosunku do tzw. chronionych obszarów (przeznaczonych na cele mieszkalne, szkoły, itp.). Plany zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane na podstawie prognozy skutków wpływu ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi. W omawianym okresie uzgodniono 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu – Park Tyniec. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są poprzedzone opinią o studium uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego Miasta Kalisza. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uzgodniono 3 zakresy i stopnie szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania Miasta Kalisza (Park Tyniec, Rypinek-strefa gospodarcza, plan ogólny Miasta Kalisza). W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odstąpiono w 2 przypadkach od uzgodnienia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dotyczyły zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

W drodze postanowienia uzgodniono 4 projekty decyzji warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla Miasta Kalisza (np.: budynek usług medycznych, budynek mieszkalny, budynek jadalni, sieć ciepła). Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) przywołuje Państwową Inspekcję Sanitarną do uzgadniania przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu jest obligatoryjne oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może nie być wymagane.

W związku z planowanymi inwestycjami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano 17 opinii sanitarnych, dot. m.in. stacji paliw (ul. Żłota), budynków mieszkalnych (ul. Piskorzewie, ul. Chopina, ul. Podmiejska, os. Dobrzec), stacji transformatorowej (Szpital, ul. Poznańska), budynków produkcyjnych (ul. Inwestorska, al. Wojska Polskiego, NESTLE POLSKA), hali magazynowych (ul. Obozowa, ul. Zagorzynek), ulic (ul. Dobrzecka, ulica św. Michała), hal przeładunkowych (ul. Wojciecha z Brudzewa, ul. Inwestorska), układu komunikacyjnego (osiedle Tyniec).

Opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć takich jak: stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, składowanie odpadów, obiekty handlowo-usługowe, zakłady pracy, pozwala na poprawę warunków sanitarno-higienicznych na terenie miasta. Istotnym celem jest dążenie do zagwarantowania, aby projektowane obiekty, w tym szczególnie przemysłowe nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludności.

W trakcie opiniowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu uzgodnił 18 dokumentacji projektowych, które dotyczyły: 4 lokali przeznaczonych na gabinety lekarskie, przedszkola, żłobka, 2 sieci wodociągowych, budynku biurowo-socjalnego, instalacji sanitarnych obiektu medycznego, 2 budynków handlowo-usługowych, 4 lokali gastronomicznych, 2 wyrzutni powietrza przeznaczonych dla budynków mieszkalnych. Ponadto na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) wydano 2 oceny higieniczne dotyczące zastosowania materiału lub wyrobu użytego do uzdatniania i dystrybucji wody. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej zwracano uwagę na prawidłowe zaprojektowanie układu funkcjonalnego obiektów, instalacji sanitarnych oraz czy zostały spełnione warunki określone w przepisach szczególnych. W związku z prowadzoną działalnością zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonano 39 wizji lokalnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu dopuścił do użytkowania 39 obiektów budowlanych. Były to następujące typy obiektów: spożywcze (np. DINO, ŻABKA), lokale gastronomiczne, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, gabinety lekarskie i przychodnie, Zakład Medycyny Nuklearnej, Oddział Chorób Zakaźnych, pomieszczenia radiologii zabiegowej, budynek noclegowni, kaplica z domem pogrzebowym, budynki produkcyjne, budynki handlowo-usługowe, przedszkole, hotele, hale magazynowe, hale produkcyjne).

W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia pod kątem zgodności z uzgodnioną dokumentacją projektowaną przez tutejszy organ oraz przez rzeczoznawcę ds. sanitarnohigienicznych.

X. WNIOSKI

Stan sanitarny miasta Kalisza jest zadawalający i niestanowiący bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców. W celu dalszej poprawy stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie grodzkim należy podobnie jak w latach ubiegłych:

1. Kontynuować zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych.
2. Prowadzić nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
3. Sprawować nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Prowadzić monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Wzmocnić nadzór nad produktami wprowadzanymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
6. Wykonywać analizy mikrobiologiczne próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
7. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
8. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej.
9. Prowadzić nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
10. Przeciwdziałać narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
11. Sprawować nadzór nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
12. Sprawować nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
13. Realizować niezbędne czynności zapobiegawcze lub kontrolne w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego.

14. Sprawować zapobiegawczy nadzór sanitarny pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powiatu grodzkiego.
15. Inicjować zadania w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z potrzebami społeczności lokalnych i aktualną sytuacją epidemiologiczną powiatu grodzkiego.
16. Kontynuować współpracę z wydziałami Urzędu Miasta, władzami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi celem eliminacji zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia i życia ludności.